

LADO

2023





LADO

Izdavač Ansambl narodnih plesova i pjesama Hrvatske LADO
Za izdavača Ileana Jurin Bakotić
Urednik Vjekoslav Šago
Pomoćnica urednika Livija Zgurić
Grafičko oblikovanje Petra Slobodnjak
Lektura Dunja Lakuš
Tekstovi Janja Benić, Senka Bulić, Ivan Ivančan, Vlatka Januš Maroković, Alan Kanski, Dražen Klarić, Vedran Konjevod, Ina Milačić, Višnja Radić, Vjekoslav Šago, Krunoslav Šokac, Tea Zupčić
Fotografije Valerio Baranović, Šuško Berina,Ivan Cindrić, Robert Gašpert, Tomislav Jagar, Tomislav Koran, Zoran Marinović, Mia Šlafhauzer (Pixsell), Petra Slobodnjak, Alen Vuković, Tea Zupčić, KD Vatroslava Lisinkog
Privatne fotoarhive Nenad Breka, Matija Dronjić, Aleksej Gotthardi Pavlovsky, Ileana Jurin Bakotić, Ina Kostelac
Duplerice Petra Slobodnjak
Naslovnica Petra Slobodnjak
Tisak Kerschhoffset
Naklada 500 primjeraka



Plesači pjevači Ansambla LADO Plesači pjevači – prvaci Dijana Banek, Tamara Horvat, Bojan Kavedžija, Dubravko Radić
Plesači pjevači – solisti Pavo Begovac, Zrinka Bogat-Malus, Nataša Gluić, Matej Gluščić, Boris Harfman, Igor Horvat, Nenad Malić, Irena Matica, Petra Matutinović, Kristina Opačić Vručina, Dejan Pilatuš, Goran Sekula, Iva Sekula, Sandra Sekula, Helena Štrbac, Alen Šušković, Goran Vašarević, Dražen Zovko

Plesači pjevači – srednje uloge Ana Drobina, Anita Huđek, Doroteja Juratović, Klara Kašnar, Mateja Kovačević Kos, Antun Leinveber, Filip Martinić, Ina Milačić, Iva Piler, Ivana Prokop, Maja Putak, Lovro Vešliga
--

Plesači pjevači Magdalena Cvitan, Jana Franić, Fin Hrvaćanin, Tea Jančinec, Lucija Lenardić, Filip Lončarić, Tea Stanišak, Antonio Vrbanić

Glazbenici Ansambla LADO Glazbenici solisti Saša Dostičić, Marko First, Goran Hlebec, Mladen Kosovec, Željko Kravaršćan, Josip Križanić, Dalibor Paurić, Branimir Ranogajec, Stjepan Večković
--

Glazbenici voditelji dionica Branimir Grđan, Mario Hajsok, Mladen Trčak

Glazbenici Mario Sorić

Ravnateljica Ileana Jurin Bakotić

Umjetnički voditelj Krunoslav Šokac

Dirigent – glazbeni voditelj Jurica Petar Petrač
--

Plesni voditelji – solisti Vlatka Hlišć, Željko Kveštak

Voditelj orkestra Alan Kanski

Korepetitor Antun Kottek

Viši stručni savjetnik za organizaciju događaja u Hrvatskoj Nikola Obad

Viša stručna savjetnica za međunarodne odnose Ina Kostelac
--

Viši stručni savjetnik za odnose s javnošću i marketing Vjekoslav Šago
--

Viša stručna savjetnica za pravne poslove Martina Rukavina
--

Rukovoditeljica odsjeka službe računovodstva Sanja Rogošić
--

Voditeljica odsjeka likvidature i blagajne Sanja Čapalija

Voditeljica odsjeka obračuna plaća i materijalne imovine Sanjica Kučko
--

Voditeljica odsjeka administrativnih i kadrovskih poslova Željka Hadžić

Voditelj tehnike Tomislav Štrok

Tehničar – ton majstor Matija Auker

Stručni suradnik za nabavu i održavanje Tomislav Banić
--

Scenski radnik Karlo Trtanj

Voditeljica fundusa i radionice nošnji Jasna Dročić

Garderobijerka – krojačica Miljenka Lendel
--

Spremačice Božena Mikulić, Jelosava Tunjić
--

Ansambl narodnih plesova i pjesama Hrvatske LADO Trg Republike Hrvatske 6a 10000 Zagreb Tel.: +385 1 4828 472, 4828 473 e-mail: lado@lado.hr web: www.lado.hr



SADRŽAJ

9	— Uvodnik
10	— Mozaik
20	— Godina uspjeha i kreativnog naboja
22	— LADO u Australiji
24	— Plesna i glazbena putovanja
30	— Uskrsni koncerti u Hrvatskoj i Italiji
34	— Prvi nastup u Muzeju grada Zagreba
38	— Proljetni plesni koncerti u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini
42	— „Drmeš, kolo, polka, zurka”
54	— Prvak među prvacima
56	— Prvakinja impresivnog glasa
58	— Studo 3333
60	— Oproštaj od pozornice
62	— „Školski sat s Lodom – jutarnje izvedbe za djecu”
64	— „LADO na Mažurancu” – treća sreća!
72	— „Skupno braćo zapjevajmo” – svečani kraj koncertne sezone
74	— In memoriam
76	— Umjetnička napredovanja
78	— Kad se male ruke slože, stvore božićnu predstavu „Vlak u snijegu”
80	— „Di reknemo da se sastanemo” – nova koreografija i nove narodne nošnje
82	— Zašto volim LADO?
84	— Popis svih nastupa 2023.





UVODNIK

Piše: Ileana Jurin Bakotić
Fotografija: Petra Slobodnjak

9



Godišnjak koji držite u rukama svjedok je Ladove raznolike aktivnosti tijekom 2023. godine, a sve s ciljem i namjerom čuvanja, njegovanja i prezentiranja folklorne umjetnosti. I prošle godine nastojali smo našu misiju prenijeti publici u domovini i inozemstvu, povezati se i surađivati s novim partnerima, ali i nastaviti uspješne dosadašnje suradnje. Tako su godinu iza nas obilježili mnogobrojni uspjesi poput osvojenog Porina za sjajnu glazbenu suradnju s Bornom Šercarom i njegovom Jazzianom Croaticom, a ponovno smo se susreli s našim prijateljima iz poljskog ansambla ŚLĄSK, i to u sklopu uskrsnog programa i zajedničkog nastupa u Rimu. Nastavili smo suradnju i s umjetnicima iz Mađarske – folklornim ansamblom MÁNE, kao i Institutom Liszt – Mađarskim kulturnim centrom u Zagrebu.

LADO se svojim izvedbama ponovno vratio u Bosnu i Hercegovinu, gdje je nastupio u nekoliko gradova. Odletjeli smo u daleku Australiju, ondje održali edukativne folklorne radionice i dogovarali nove suradnje. Uključili smo se i u različite projekte u Hrvatskoj, poput Svjetskog dana glazbe i Dana europske baštine. Suradivali smo s Hrvatskom turističkom zajednicom i Etnografskim muzejom u Zagrebu, s HTZ-om nastupajući u Beču, a s Etnografskim muzejom na Malti i u Canberri.

Osobito nam je drago što u kontinuitetu održavamo festival *LADO na Mažurancu* koji svake godine bilježi sve veću posjećenost i medijsku vidljivost, ali i snažniju potporu institucija. Uz to, u sklopu godišnjih rođendanskih koncerata, nastojeći publici ponuditi ono najbolje od Lada, predstavili smo dio prelijepe, bogate tradicijske kulture nizinske Hrvatske. Vjerujem da će vas sjajni fotografski zapisi naše suradnice Petre Slobodnjak, na kojima ćete imati prigodu vidjeti novo tradicijsko ruho i nove koreografije, podsjetiti na slavljeničke koncerte.

Uvijek uzimajući u obzir tradicionalnost, održali smo naše uskrсне i božićne koncerte, kao i uvijek dobro posjećene ljetne nastupe. Uz to, Umjetničko vijeće unaprijedilo je nekoliko naših umjetnika, kojima će to, vjerujem, biti poticaj za daljnji razvoj i usavršavanje.

Nažalost, prošle godine folklorna umjetnost ostala je bez Beate Gotthardi Pavlovsky i Nenada Breke koji su ostavili izniman trag u području tradicijske kulture. Ostali smo i bez Karla Mikačića, nekadašnjeg glazbenika i Irine Ostojčić, nekadašnje korepetitorice Ansambla LADO.

U životopisu Ansambla neizbježni su i odlasci u mirovinu pa su tako prošle godine završetak profesionalne karijere obilježili istaknuti umjetnici – prvaci Dijana Banek i Dubravko Radić, solisti Zrinka Bogat Malus, Željko Kveštak i Goran Vašarević te glazbenik solist Željko Kravaršćan. Hvala im na izvanrednom doprinosu umjetničkom izrazu svih Ladovih programa.

U nadi da će vam ovaj Godišnjak donijeti slikovit uvid u Ladove raznolike i kreativne sadržaje, nama je poticaj za još zanimljiviju i maštovitiju 2024. godinu, u kojoj slavimo 75. rođendan, a u kojoj vam spremamo mnoštvo noviteta.

Vidimo se na našim koncertima!

LADO nastupio na turističkom sajmu u Beču

Piše: Vjekoslav Šago
Fotografije: Ivan Cindrić, HTZ



Jankić je dojabal... i to u Beč, gdje su umjetnici Ansambla LADO nastupili 16. ožujka na otvorenju najvećeg međunarodnog turističkog sajma u Austriji – Ferien-Messe Wien. Među atraktivnim programima različitih izvođača, istaknule su se izvedbe Ansambla LADO u kojima je uživala i ministrica turizma i sporta Nikolina Brnjac.

Ferien-Messe Wien najveći je međunarodni turistički sajam u Austriji za široku i poslovnu publiku. Nakon pandemijskih godina ponovno se održava u punom formatu s više od 500 izlagača iz 70-ak zemalja,

među kojima je i Hrvatska, čiju turističku ponudu predstavljaju Hrvatska turistička zajednica i 20-ak tvrtki i destinacija.

Na otvaranju su, uz čelne ljude sajma i austrijskih udruženja za turizam, bile i državna tajnica za turizam Austrije Susanne Kraus-Winkler, ministrica turizma i sporta Republike Hrvatske Nikolina Brnjac, direktor HTZ-a Kristjan Staničić i direktor predstavništva HTZ-a u Austriji i Švicarskoj Branimir Tončinić.



Plesni koncert *LADO by Večernji*

Kontinuitet uspješne medijske suradnje
Večernjeg lista i Ansambla LADO

Piše: Tia Špero
Fotografije: Mia Šlafhauzer, Pixsell

Danima unaprijed rasprodan koncert *LADO by Večernji*, održan 1. listopada u Koncertnoj dvorani Vatroslava Lisinskog, kruna je dosadašnje dugogodišnje uspješne suradnje Ansambla LADO i Večernjeg lista.

LADO je svojim raskošnim glazbeno-scenskim spektaklom *Ladom po svijetu*, dupkom punom gledalištu Lisinskog tom prigodom donio i nešto sasvim drukčije, vodeći nas na putovanje po svijetu narodnim plesovima i pjesmama različitih naroda. *Armenski duduk* tako nas je odveo do Armenije, a *Tango*, dakako, u Argentinu. Ansambl je svoje velike izvedbene mogućnosti pokazao izvođeci arapski *muvaššab* iz Andaluzije *Lamma Badaa Yatathannaa*, ali

i kroz različita, kraća koreografska ostvarenja karakternih plesova čiji su korijeni iz Italije, Španjolske i Mađarske. *Tarantella*, *Hota* i *Rapsodija* su karakterni plesovi, podvrsta klasičnog baleta. Uz često izvođena i uvijek omiljena djela utemeljitelja Ansambla LADO Zvonimira Ljevakovića, *Ladarke* i *Drmeš*, za potrebe ovog programa LADO je, uz pomoć svojih doajena Ane Kelin i Mojmira Golemca, obnovio koreografiju *Pod goro to Kaninovo – rezijanski plesi*, koju je publika posljednji put mogla vidjeti 80-ih godina prošlog stoljeća. *Rezijanski plesi* potječu iz regije zvane Rezija, na samoj granici Slovenije i Italije. Slovenci koji žive na tom području, na talijanskoj strani planine Kanin, tijekom

godina sačuvali su svoju tradicionalnu glazbu i ples. Jedan ples uključuje izmjenе nasuprotnih pozicija plesača, prate ga autohtone rezijanske pjesme, uz citiru i brunkulu tj. violinu i mali bas s tri strune.

Spojem hrvatske i svjetske tradicijske umjetnosti, LADO je dokazao da je, uz to što njeguje hrvatsku baštinu, otvoren i drugim kulturama, što ukazuje na smjelost, kreativnost i otvorenost Ansambla prema novim izazovima. Upravo te karakteristike čine LADO idealnim partnerom Večernjeg lista i razlogom zbog kojeg se radujemo svim suradnjama koje su pred nama.



LADO predstavio hrvatsku nematerijalnu baštinu na Malti

Piše: Vjekoslav Šago
Fotografije: Matija Dronjić, EMZ

AnsambL LADO gostovao je na Malti zahvaljujući suradnji s Etnografskim muzejom Zagreb na projektu *Hrvatska nematerijalna kulturna baština na UNESCO-ovim listama*, povodom otvaranja istoimene izložbe posvećene zaštićenim kulturnim dobrima. Izložba je gostovala u kulturnom centru Spazju Kreattiv u Valetti, u organizaciji Ministarstva nacionalnog nasljeđa, umjetnosti i lokalne uprave Republike Malte.

Prigodom otvorenja izložbe, solisti Kristina Opačić Vručina i Pavo Begovac, voditelj Orkestra Alan Kanski i glazbenik solist Stjepan Večković, izveli su vokalne, odnosno, instrumentalne brojeve iz Istre i Hrvatskog primorja, međimursku popevku uz prebiranje na cimbalu i bečarac uz gajde. Riječ je o vokalno-instrumentalnim djelima, koja su zaštićena kulturna dobra Republike Hrvatske i nalaze se na UNESCO-ovoj reprezentativnoj listi nematerijalne kulturne baštine čovječanstva.

Uz nastupe u sklopu izložbe koji su održani 11. travnja u Zejtunu i 13. travnja u kulturnom centru Spazju Kreattiv, LADO je dodatno promovirao hrvatsku nematerijalnu kulturnu baštinu 12. travnja održavši dva nastupa na festivalu povodom procesije San Girgor u mjestima Zejtunu i Marsaxlokku.

U sklopu gostovanja, Alan Kanski i Stjepan Večković održali su 13. travnja prezentaciju hrvatskih tradicijskih glazbala.



Ladom po svijetu na Danima europske baštine 2023.

Piše: Anuška Deranja Crnokić
Fotografije: Petra Slobodnjak



Manifestacija *Dani europske baštine* u Hrvatskoj svojim bogatim programom u 2023. godini bila je usmjerena na ključnu ulogu ljudi i zajednica u očuvanju kulturne baštine kako bi je, ne samo očuvali, već prenosili nasljeđe budućim generacijama, koje će se o njoj brinuti. Zajednička tema manifestacije *Živa baština* objedinila je mnoštvo organizatora koji su diljem Hrvatske tijekom rujna i listopada predstavili tradicionalne pjesme, mnoštvo tradicijskih plesova, raznovrsne govore i narječja, običaje i svečanosti, kojima se pridružio i AnsambL LADO te 6. listopada u svojoj plesnoj dvorani održao plesni koncert *Ladom po svijetu*. Zainteresiranoj publici omogućen je slobodan ulaz na posebno osmišljen koncertni događaj, kako bi se široj javnosti približile inovativne glazbene i plesne forme, inspirirane tradicijskom glazbom i plesovima drugih zemalja i naroda. Izvede koreografije koje svoje korijene vuku iz

zemalja poput Italije, Španjolske, Armenije, Brazila, Češke i Mađarske, uz nekoliko hrvatskih koreografija, upućuju na zajedništvo i činjenicu da smo povezani bogatstvom kulture i tradicije.

AnsambL LADO kontinuirano, već četvrtu godinu zaredom, sudjeluje u programu *Dana europske baštine*. U trenutku kada se obilježava dvadeset godina od usvajanja Konvencije o zaštiti nematerijalne kulturne baštine, zanimljivo je istaknuti kako upravo LADO ima dugogodišnju tradiciju njegovanja brojnih hrvatskih tradicijskih plesnih i glazbenih izričaja upisanih na UNESCO-ove popise nematerijalne kulturne baštine. Uvaženi koreografi osmislili su program prilagođen za izvođenje na sceni u svrhu prezentiranja hrvatske nematerijalne kulturne baštine svjetskog značaja, a koji uključuje izvedbe godišnjih ophoda kraljica – Ljelja iz

Gorjana u Slavoniji, dvoglasje tjesnih intervala Istre i Hrvatskog primorja, glazbeni izričaj *ojkanja* s područja dalmatinskog zaleđa, godišnji pokladni ophod zvončara s područja Kastva, nijemo kolo s područja Dalmatinske zagore, bečarac – tradicionalni glazbeni i verbalni oblik s područja Slavonije, Baranje i Srijema, klapsko pjevanje, međimurske popevke, kao i mnoge druge zaštićene elemente izvedbenih umjetnosti, običaja i obreda upisanih u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske.

Već sljedeće godine AnsambL LADO će se s novim programom ponovno uključiti u obilježavanje *Dana europske baštine* u Hrvatskoj u 2024. kojemu će zajednička tema biti *Baština koja povezuje – kulturne rute i mreže!*

Miroslav Poljanec proglašen počasnim članom KD Vatroslava Lisinskog

Piše: Vjekoslav Šago
Fotografije: KD Vatroslava Lisinskog, Tomislav Jagar

Miroslav Poljanec proglašen je počasnim članom Koncertne dvorane Vatroslava Lisinskog u godini u kojoj Lisinski obilježava 50 godina rada. Svojim je radom zadužio ovu ustanovu već od samih početaka, kada je bio počasni član odbora za njezinu izgradnju. Povodom obilježavanja Dana Koncertne dvorane Vatroslava Lisinskog, 29. prosinca 2023., ravnateljica Ansambla LADO Ileana Jurin Bakotić, održala je govor zahvale i odavanja počasti Miroslavu Poljancu.

Miroslav Poljanec rođen je u Derventi, u Bosni i Hercegovini, 18. srpnja 1930., a umjetnik je prve postave Ansambla LADO, tada Državnog zbora narodnih plesova i pjesama iz Hrvatske, od 1949. godine. U Ladu je djelovao sve do kolovoza 1960. godine, a njegovo se profesionalno umjetničko usmjerenje odrazilo i

na daljnju karijeru. Godine 1961. počeo je svoj angažman u Koncertnoj poslovnicu Hrvatske, a bio je uključen i u organizaciju i. Muzičnog biennalea Zagreb. Tijekom kompleksnog prijelaza iz jedne karijere u drugu, od plesa i pjesme, preko umjetničke organizacije, i to u vremenima koja je obilježavao opći nedostatak stručnog znanja, njegova su internacionalna iskustva, gostovanja i festivali s Ansamblom LADO pomogli da se profilira kao agent i nastavi taj posao raditi do kraja svog radnog vijeka. Godine 1962. organizirao je veliku međunarodnu turneju Lada u Južnoj Americi. S četiri posjećene zemlje, i danas ostaje jedna od najvažnijih turneja u povijesti Ansambla. Poljanec se osvrnuo na svoju povezanost s Ladom riječima: „Na prijelomnici života izišao sam iz Lada, ali LADO nikada nije izišao iz mojih misli, sjećanja i ljubavi.”

Nastupi za vjerne partnere

Podrška partnerima – Turkish Airlines, Caritas Zagrebačke nadbiskupije u Hrvatskoj i „Zlatna kuna” Hrvatske gospodarske komore

Piše: Vjekoslav Šago
Fotografije: Zoran Marinović

LADO je u 2023. godini nastupio za brojne suradnike i partnere koji se zalažu za društveno odgovorno poslovanje i koji različitim programima pridonose zajednici. LADO je tako nastupio povodom 25. obljetnice poslovanja kompanije Turkish Airlines u Hrvatskoj u Hotelu Esplanade 5. listopada. Kompanija Turkish Airlines podržala je LADO u realizaciji vokalno-instrumentalnih nastupa, predstavljanju dokumentarnog filma o Ansamblu LADO na Croatian Film Festivalu u Sydneyju i održavanju plesnih radionica u Australiji u rujnu 2023. godine.

Povodom 90. obljetnice rada i djelovanja Caritasa Zagrebačke nadbiskupije, LADO je 20. listopada nastupio u Hrvatskom narodnom kazalištu u Zagrebu.



Za suradnika i dugogodišnjeg sponzora, Hrvatsku gospodarsku komoru, LADO je također nastupio u zagrebačkom HNK, 30. listopada 2023., povodom održavanja 27. dodjele nagrada Zlatna kuna. Tom su prigodom Ladovi umjetnici izveli tradicionalni napjev *Lijepo pjeva za lugom djevojka* i novu skladbu *Moja ponosna* uz Bornu Šerara i njegov jazz sastav Jazziana Croatica.



MÁNE u Ladu

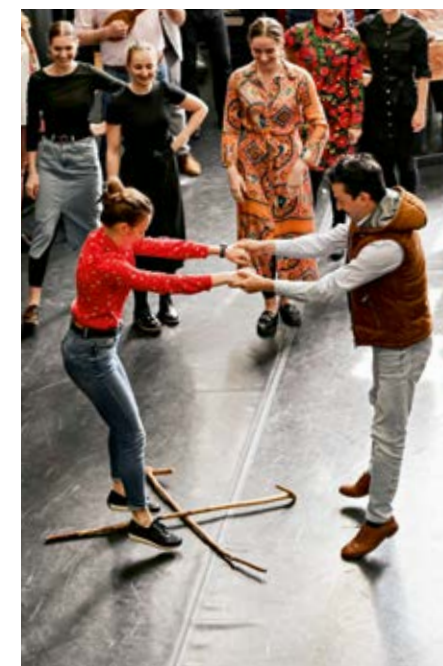
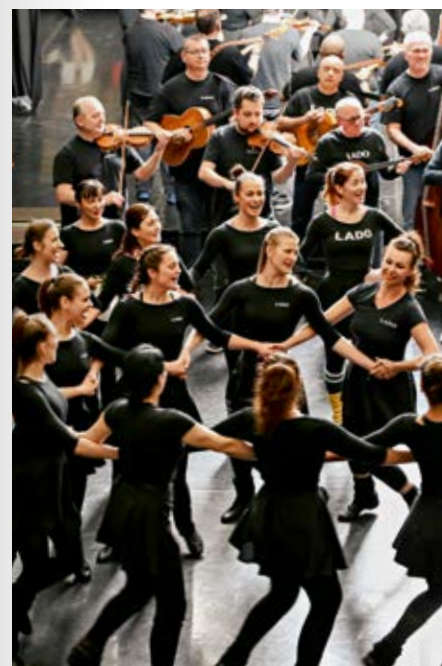
Piše: Vjekoslav Šago
Fotografije: Robert Gašpert

Mađarski nacionalni profesionalni folklorni ansambl MÁNE posjetio je Ansambl LADO 23. ožujka 2023. u sklopu svoje turneje u Hrvatskoj. Posjet Ansamblu LADO realiziran je u suradnji s mađarskim Institutom Liszt. Susret dvaju nacionalnih ansambala obilježen je izvedbama hrvatskih i mađarskih umjetnika koje su prethodile koncertu Ansambla MÁNE u Hrvatskom narodnom kazalištu u Zagrebu. Popularizacija mađarskih narodnih plesova nastavljena je 27. listopada u sklopu Mađarske noći u zagrebačkom plesnom klubu Ritam grada, gdje je jedan plesni par predstavio i održao radionicu mađarskih tradicionalnih plesova uz tradicijski instrumentalni sastav Tarsoly.



Gore – Ileana Jurin Bakotić, ravnateljica Ansambla LADO i Gábor Mihályi, ravnatelj mađarskog ansambla MÁNE

Dolje – Ansambl LADO ugostio je kolege iz mađarskog nacionalnog folklornog ansambla s kojima su razmijenili iskustva sa scene



LADO i Institut Liszt predstavili Mađarsku akademiju plesne umjetnosti

Piše: Vjekoslav Šago
Fotografije: Petra Slobodnjak

U prošloj godini održavala se kontinuirana suradnja s različitim stranim partnerima. U suradnji s Institutom Liszt – Mađarski kulturni centar Zagreb, 27. travnja, povodom Svjetskog dana plesa, održan je Okrugli stol na kojem je predstavljena Mađarska akademija plesne umjetnosti – Model plesačke karijere. Na događanju su sudjelovali predstavnici Sveučilišta u Budimpešti s Odsjeka za folklorne plesove koji su podijelili iskustva i modele visokoškolskog edukacijskog programa za profesionalne folklorne plesače i koreografe.

Jedan od ciljeva ovog događanja bio je iniciranje visokoškolskog studijskog programa za izvedbenu tradicijsku umjetnost i akademsko obrazovanje budućih plesača, koreografa, plesnih i umjetničkih voditelja u Hrvatskoj. Predstavljeni su koreografski folklorni isječki Mađarske akademije plesne umjetnosti u izvedbi njihovih studenata. S namjerom da se takav ili sličan studijski program oformi u Hrvatskoj, uz podršku Lada i suradnju s Akademijom za umjetnost i kulturu u Osijeku, na ovom događanju sudjelovala je i dekanica Akademije Helena Sablić-Tomić. Na Okruglom stolu nastupio je i Ansambl LADO s kraćim vokalno-instrumentalnim izvedbama.



Orkestar Ansambla LADO na koncertu Eunah Noh u Lisinskom

Piše: Vjekoslav Šago
Fotografije: KD Vatroslava Lisinskog

Suradnja Ansambla LADO i Veleposlanstva Republike Koreje u Republici Hrvatskoj nastavljena je i 2023. godine kada je zadnjeg dana svibnja Orkestar Ansambla LADO gostovao na koncertu korejske tradicijske glazbenice Eunah Noh i njezina Haegeum Ensemble. Eunah Noh posvećena je popularizaciji tradicijskog instrumenta *haegeum* i od 2022. godine, nakon svog solo recitala u Carnegie Hallu u New Yorku, održava koncerte i radionice na međunarodnoj razini.

Publika je u intimnom prostoru male dvorane KD Vatroslava Lisinskog imala prigodu uživati u rijetko viđenom spoju hrvatske i korejske glazbene baštine. Posebno je zapažena bila zajednička izvedba *Zelinskih mužikaša* koja je izmamila snažne reakcije publike i poziv na bis. Uz Orkestar Ansambla LADO, koncertu su se pridružili i Zagrebački solisti, dodatno obogaćujući program svojim renomiranim izvedbama.





GODINA USPJEHA I KREATIVNOG NABOJA

20

Borna Šercar's Jazziana Croatica
feat. LADO

Piše: Vjekoslav Šago
Fotografije: Alen Vuković



Projekt Borne Šercara, njegova *jazz* sastava Jazziana Croatica i Ansambla LADO, nakon objavljivanja zajedničkog albuma *Untamed*, i 2023. nastavio je nizati uspjehe. „Afirmacija struke za vrhunac suradnje s Ladovim umjetnicima”, kako je naveo Borna Šercar, došla je 28. travnja, kada je album *Untamed* na 30. dodjeli diskografske nagrade Porin nagrađen u kategoriji najboljeg *World Music* albuma. To je 26. Porin koji je Ansambl LADO osvojio u svojoj 74 godine dugoj povijesti umjetničkog djelovanja.

Kreativni nastavak projekta rezultirao je pjesmom *Moja ponosna*, koja je publiku glazbom i tekstem provela svim hrvatskim krajevima, a objavljena je 30. svibnja, na Dan državnosti. Novi singl ovog *jazz etno* projekta pratio je i videospot u režiji redatelja i snimatelja Frane Pamića, na inicijativu umjetničkog voditelja Ansambla LADO Krunoslava Šokca. Spot je sniman na nekoliko lokacija – u Hrvatskom državnom arhivu, Hrvatskom narodnom kazalištu u Zagrebu i plesnoj dvorani Ansambla LADO.

Pjesma i spot bili su svojevrsni dar publici za Dan državnosti, a podsjetili su je na hrvatsku geografsku i kulturnu raznolikost. „Raznolikost baštine u spotu je naglašena individualnošću Ladarica, od kojih je svaka nosila različitu narodnu nošnju, predstavljajući tako različitu regiju naše zemlje”, rekao je redatelj Frane Pamić.

Moja ponosna je tematski i konceptualni iskorak, nadogradnja projekta *Borna Šercar's Jazziana Croatica feat. LADO* koji je nastao nastupati na raznim lokacijama diljem Hrvatske – od Splita, Zadra, Otočca, Gospića, sve do zagrebačkog HNK, gdje su na 27. dodjeli nagrade HGK Zlatna kuna izveli *Moju ponosnu*.



Kadrovi sa snimanja videospota uhvaćeni su u impresivnom ambijenu Hrvatskog narodnog kazališta u Zagrebu. Spot se snimao i u Hrvatskom državnom arhivu, a pojedini kadrovi Ladarica snimani su u studijskom prostoru.

LADO U AUSTRALIJI

U posjetu dalekom kontinentu

Piše: Vjekoslav Šago

Fotografije: EMZ, Željko Kveštak, Ileana Jurin

Bakotić, Ina Kostelac, Matija Dronjić

Prošloga rujna delegacija Ansambla LADO bila je na radnom zadatku u Australiji. Povoda je bilo nekoliko, a gostovanje je počelo 10. rujna kraćim nastupom umjetnica Klare Kašnar i Kristine Opačić Vručine te voditelja Orkestra Alana Kanskog na zatvaranju Croatian Film Festivala u Riverside Theatreu u Parramatti kada je prikazan dokumentarni film LADO 70. Nastup je realiziran u sklopu suradnje Croatia House iz Sydneyja i Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske.

LADO je 12. rujna nastupio na otvorenju izložbe *Hrvatska nematerijalna kulturna baština na UNESCO-ovim listama* u Canberri, u suradnji s Etnografskim muzejom u Zagrebu.

Održane su i radionice *Pogled u profesionalizam* u Croatian Catholic Centreu u Blacktownu, gdje su se polaznici u tri dana upoznali s različitim hrvatskim tradicijskim plesovima i instrumentima. Radionice su održali plesni voditelj i solist Ansambla LADO Željko Kveštak, umjetnice Klara Kašnar i Kristina Opačić Vručina te voditelj Orkestra Alan Kanski. Na seminarima i radionicama sudjelovalo je 63 polaznika, koji nisu skrivali svoje oduševljenje te su s iskrenim žarom istaknuli kako će se i dalje aktivno baviti očuvanjem hrvatske tradicijske kulturne baštine u Australiji. Navedene aktivnosti realizirane su pod financijskim pokroviteljstvom Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske, Središnjeg državnog ureda za Hrvate izvan Republike Hrvatske, u organizaciji *Croatian Folkloric Ensemble Vukovar*.

Vodstvo Ansambla LADO s Betty Pavelich, veleposlanicom RH u Australiji dogovaralo je buduće inozemne projekte



PLESNA I GLAZBENA PUTOVANJA

Plesna turneja Ansambla LADO *Ladom po svijetu*

Piše: Vjekoslav Šago

Fotografije: Petra Slobodnjak, Valerio Baranović

Ladom po svijetu premijerni je program Ansambla LADO koji je pokazao otvorenost jedinog profesionalnog folklornog ansambla u Hrvatskoj prema inovativnim i različitim umjetničkim, plesnim i glazbenim formama i izričajima.

Program je premijerno izveden 1. i 2. srpnja u sklopu trećeg izdanja festivala *LADO na Mažurancu*, a uslijedile su izvedbe u Bjelovaru, Malom rimskom kazalištu u Puli, na Tvrđavi svetog Mihovila u Šibeniku i, tradicionalno, u Zagvozdu, čime je završena Ladova ljetna turneja.

„Uzevši u obzir specifičnosti te osobito plesne i glazbene stilске karakteristike tradicijskih umjetnosti koji nisu dio hrvatske kulturne baštine, LADO će ponešto drukčijim programom, na radost publike i izvođača, pokazati velike izvedbene mogućnosti, svestranost i talent svojih umjetnika”, istaknuo je Krunoslav Šokac, umjetnički voditelj Ansambla LADO, povodom premijere programa na Mažurancu.

Jesenske izvedbe održane su u Osijeku, Lipiku i u rasprodanoj Koncertnoj dvorani Vatroslava Lisinskog, u organizaciji Večernjeg lista. Posljednja izvedba održana je 6. listopada u plesnoj dvorani Ansambla LADO, u sklopu manifestacije *Dani europske baštine*.

Program je obuhvaćao Ladove koreografske klasike, poput *Ladarki* i *Drmeša*, vokalno-instrumentalna djela iz ciklusa *Pjesme naroda Europe*, obnovljenu koreografiju *Pod goro to Kaninovo – rezijanski plesi* i praizvedbe karakternih plesova iz Italije, Španjolske i Mađarske, čije autorstvo potpisuju koreografkinja Tina Vrtar Stipić, skladatelj Krešimir Seletković i kostimografkinja Martina Ptičar.

Lijevo – Ladom po svijetu na scenu je donio karakterne plesove, podvrstu klasičnog baleta

Šibenska Tvrđava sv. Mihovila jedna je od najljepših kulisa za izvedbene programe u Hrvatskoj







USKRSNI KONCERTI U HRVATSKOJ I ITALIJI

Povratak uskrsnog programa i
suradnje sa Šląskom

Piše: Vjekoslav Šago

Fotografije: Petra Slobodnjak, Tea Zupčić



Ladov uskrsni program *Veliko je sad veselje – hrvatske uskrsne pučke popijevke*, uz istoimeni album, dobitnik je Porina za najbolji album folklorne glazbe 2022. godine, a prošle je godine izveden u Hrvatskoj i Italiji. Veliki uspjeh prošlogodišnje uskrsne turneje, ali i odjek koji je imao prvi i za sada jedini Ladov album posvećen uskrsnoj tematici, bili su motivacija za vrhunske vokalno-instrumentalne izvedbe o blagdanu Uskrsa. Uskrsna turneja počela je u Zagrebu na Uskrsni ponedjeljak, 10. travnja, u suradnji s Turističkom zajednicom grada Zagreba. Koncert je održan u Bogoslužnom prostoru blaženog Alojzija Stepinca pri zagrebačkoj katedrali.

Nakon Zagreba, uskrsni koncerti izvedeni su u Rimu i Vatikanu, gdje je LADO održao dva koncerta s jednom od najvećih poljskih kulturnih ustanova – Ansablom plesova i pjesama Stanisława Hadyne ŚLĄSK. LADO i ŚLĄSK nastupili su 14. travnja u bazilici svetog Ivana Lateranskog i 15. travnja u bazilici Sant' Andrea della Valle. Ansambli su vatikanskoj i rimskoj publici predstavili kulturnu baštinu različitih regija Hrvatske i Poljske, izvodeći uskrsne pučke popijevke. Prvi dio napjeva izveo je LADO, a drugi ŚLĄSK. Iznenađenje za publiku bila je zajednička izvedba pjesme *Barka*, hrvatskoj publici poznata pod nazivom *Krist na žalu*.

Koncerti su realizirani uz potporu Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske, Ministarstva vanjskih i europskih poslova Republike Hrvatske te poljskog Ministarstva kulture i nacionalne baštine, u koordinaciji s hrvatskim i poljskim veleposlanstvima pri Svetoj Stolici.

Po povratku u Hrvatsku, LADO je nastupio u Otočcu, Viroviti, Slatini i Slavonskom Brodu.

O posebnosti uskrsnog programa govori i podatak da se crkveno pučko pjevanje iz Slavonije i Baranje nalazi na Listi zaštićenih nematerijalnih kulturnih dobara Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske, dok popijevka s Korčule *Uskar-snut je naš Spasitelj* iz 15. stoljeća svjedoči o stoljetnoj hrvatskoj kršćanskoj tradiciji i baštini.

Lijevo – Nastup u Bazilici sv. Ivana Lateranskog u Rimu



32



PRVI NASTUP U MUZEJU GRADA ZAGREBA

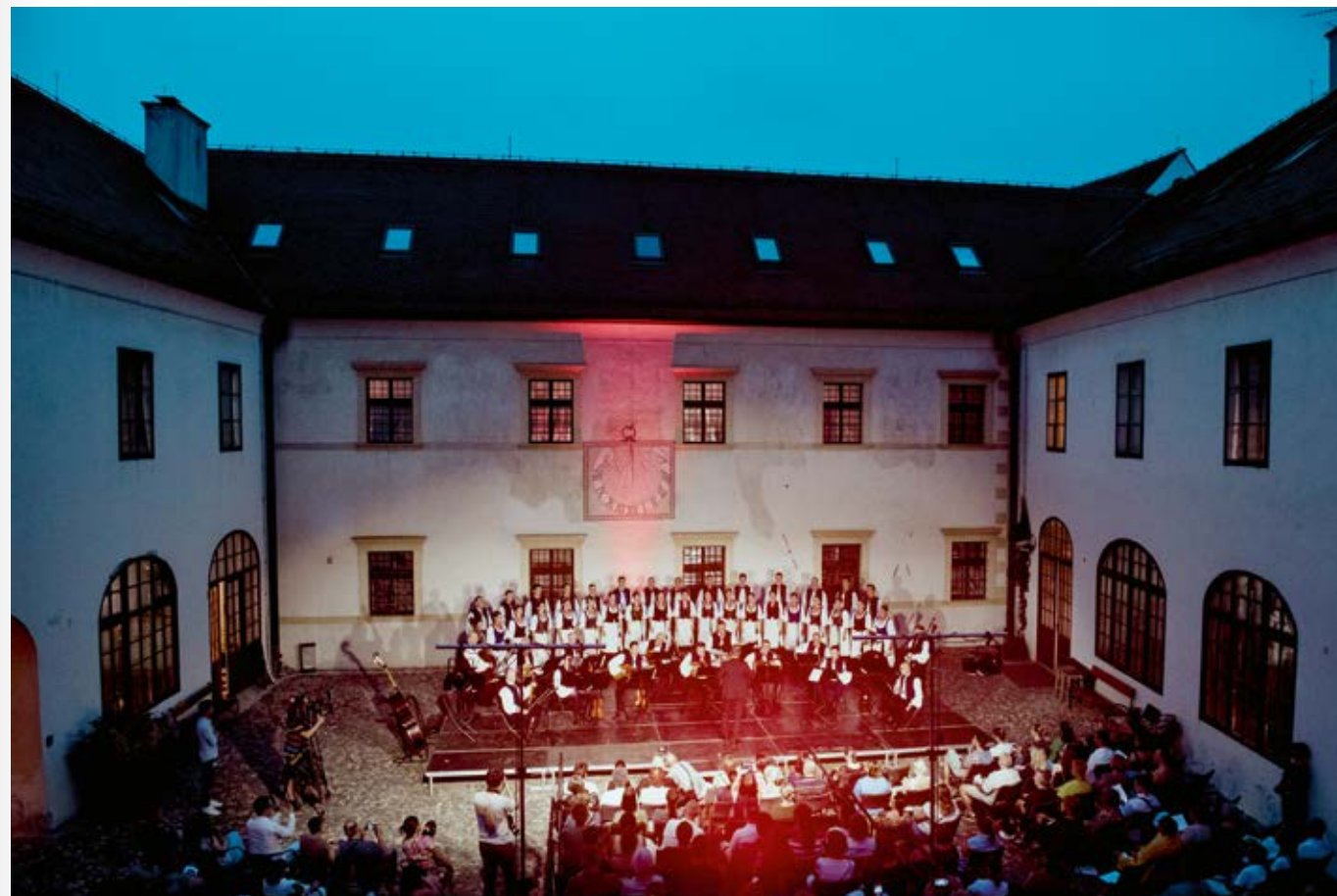
34

Ladov ekskluzivni koncert –
Svjetski dan glazbe

Piše: Vjekoslav Šago
Fotografije: Petra Slobodnjak

Svjetski dan glazbe i prvi dan ljeta bili su izniman povod za vokalno-instrumentalni koncert Ansambla LADO. Program prikladno nazvan *Svjetski dan glazbe s Ladom* održan je 21. lipnja u dvorištu Muzeja grada Zagreba na Gornjem gradu. Tom je prigodom publika mogla uživati u najpoznatijim glazbenim brojevima iz Hrvatske, ali i svjetske riznice tradicijske glazbene baštine. LADO je izveo skladbe iz Rumunjske, Slovačke, Bugarske, Ukrajine i Makedonije, što je bio idealan uvod za predstavljanje plesnog programa *Ladom po svijetu*.

Svjetski dan glazbe LADO će obilježiti i 2024. godine, kada nas očekuje novi program pod zvjezdanim nebom.



Gore lijevo – Program prvog koncerta održanog u Muzeju grada Zagreba osmislio je glazbeni voditelj-dirigent Jurica Petar Petrač





PROLJETNI PLESNI KONCERTI U HRVATSKOJ I BOSNI I HERCEGOVINI

Prvo gostovanje u Sarajevu nakon 20 godina

Piše: Vjekoslav Šago
Fotografije: Šuško Berina

Nakon uspješnih uskrasnih koncerata, Ansambl LADO počeo je s nizom proljetnih plesnih izvedbi. Ovaj koncertni program predstavio je publici vrhunske Ladove koreografije, ali i neke do sada neotkrivene ljepote hrvatske tradicijske umjetnosti.

U drugoj polovini svibnja izvedeni su plesni koncerti u Knegin-cu, Sarajevu i Mostaru, gdje je izveden i vokalno-instrumentalni uskrasni koncert.

LADO je nakon punih 20 godina ponovno gostovao u Sarajevu. Cjelovečernji plesni koncert održao je za 800 gledatelja u Bosanskom kulturnom centru, u organizaciji Udruge ARTIS. Koncertni program je tom prigodom snimljen i emitiran u programu Radiotelevizije Bosne i Hercegovine u listopadu 2023. godine.

Usljedila su gostovanja u Mostaru, s uskrasnim koncertom u katedrali Marije Majke Crkve, dok je plesni koncert održan u Hrvatskom domu Hercega Stjepana Kosače, u sklopu 25. izdanja Mostarskog proljeća – Dana Matice hrvatske Mostar.

Turneja u Hrvatskoj nastavljena je koncertom u Metkoviću, Novskoj i Delnicama.

Proljetni plesni koncerti Ansambla LADO poseban naglasak stavljaju na Ladove interpretacije zaštićenih nematerijalnih kulturnih dobara i zaštićeni tradicijski plesni i glazbeni izraz ruralne Hrvatske.

Uz *Ladarke*, *Lindo*, *Prigorske plesove* i *Vrličko kolo* Zvonimira Ljevakovića, publika je uživala u novim djelima i izvedbama – *Slavonskom šokačkom kolu* u obradi Karla Mikačića i Alana Kanskog te *Laganom bečarcu* iz Brodskog Posavlja, prema zapisu Duška Topića, kao i u praiizvedbi *Počelo se protulelje tpirati* u glazbenoj obradi Alana Kanskog.



Lijevo – Vizual za LADO u Sarajevu, autora Bernarda Pavlinovića
Gore desno – Članice KUD-a Bašcarsija dočekali su i LADO i publiku na koncertu u Sarajevu



LADO – PLESNI KONCERT

Bosanski kulturni centar KS, 20. 5. 2023., 20:00 sati



DRMEŠ, KOLO, POLKA, ZURKA

Svečani godišnji plesni koncert Ansambla LADO

Piše: Vjekoslav Šago
Fotografije: Petra Slobodnjak

Svoju 74. obljetnicu umjetničkog djelovanja Ansambl LADO obilježio je izvođenjem svečanih premijernih koncerata pod nazivom *Drmeš, kolo, polka, zurka*. Ovi rođendanski koncerti, održani u studenome, bili su posvećeni plesnoj, glazbenoj i odjevnoj baštini nizinske, središnje i sjeverozapadne Hrvatske.

Koncerti su počeli 6. studenog u Varaždinu, nastavljeni su u Đurđevcu, Zagrebu i Pisarovini, a završili u Slavonskom Brodu i Pečuhu u Mađarskoj.

Otkako je 4. veljače 1950. održan prvi koncert u Hrvatskom narodnom kazalištu u Zagrebu pa sve do danas, LADO njeguje tradiciju suradnje s ovom prestižnom ustanovom na čijoj su pozornici rođendanski koncerti održani 10. i 11. studenog – točno na dan Ladova osnutka. Koncert, snimljen u vlastitoj produkciji, emitirao je HRT u veljači 2024. godine.

Posljednji iz serije godišnjih koncerata LADO je izveo u impresivnom ambijentu dvorane Kodály Center u mađarskom Pečuhu. Program je izveden 30. studenog, a prisustvovali su visoki diplomatski uzvanici iz Veleposlanstva Republike Hrvatske u Mađarskoj i Generalnog konzulata u Pečuhu.

Drmeš, kolo, polka i zurka najzastupljeniji su i nezaobilazni tradicijski plesovi pojedinih hrvatskih krajeva smještenih „među Savom, Dunavom i Dravom” te uz njih. Ovim programom LADO je publiku poveo na plesno i glazbeno putovanje Posavinom, Moslavinom, Bilogorom, Turopoljem, Slavonijom, Baranjom, Srijemom, Međimurjem i Podravinom.

Velikim je pljeskom emocijama preplavljena publika pozdravila prvu Dijanu Banek i Dubravku Radića, solisticu Zrinku Bogat Malus i glazbenika solista, primaša Željka Kravarščana koji su se ovim koncertom oprostili od pozornice i profesionalnog rada u Ansamblu LADO. U mirovinu su 2023. godine otišli i plesni voditelj – solist Željko Kveštak i solist Goran Vašarević.









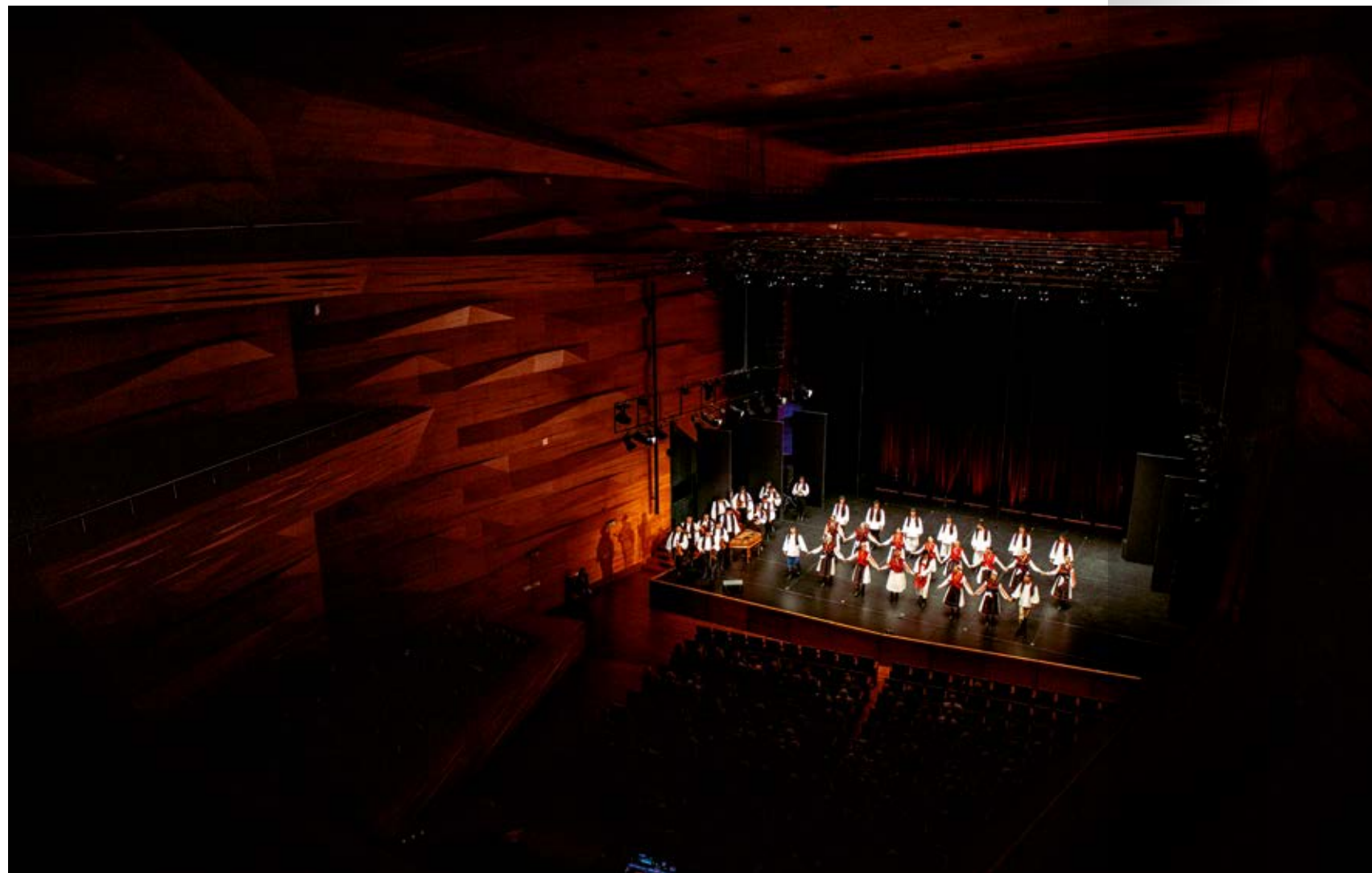


30



31

Lijevo dolje – Godišnjim koncertom Lado je nastupio u impresivnom ambijentu dvorane Kodály Központ u Pečuhu





Posljednji profesionalni naklon Ladovih
umjetnika prvaka Dijane Banek i Dubravka
Radića, solistice Zrinke Bogat Malus i
glazbenika solista, primaša Željka Kravarščana
publika je dočekala ovacijama

PRVAK MEĐU PRVACIMA

Dubravko Radić

Piše: Ivan Ivančan
Fotografije: Petra Slobodnjak



Da bi postao vrhunski plesač, ne moraš uopće znati pjevati ili posjedovati dobar glas pa, osim nužne muzikalnosti i osjećaja za ritam, ne trebaš u krajnjem slučaju niti imati sluha. Ako bi pak želio biti izvrstan pjevač, nije ti nužan talent za ples pa čak ne moraš niti dobro izgledati ili imati skladnu figuru. Međutim, da bi mogao postati plesač pjevač Ansambla LADO, trebaš imati sve tri navedene odlike: odlično plesati, izvrsno pjevati i imati skladnu scensku figuru i izgled.

Kroz dugu povijest Lada, puno je iznimnih plesača pjevača, solista i svirača steklo status legende. Neki od njih, nažalost, nisu više s nama: Anđela, Šulac, Žuga..., a mnogi su još u odličnoj formi: Ana, Jadra, Momo, Janja... Međutim, posljednja četiri desetljeća samo se jedno ime neprekidno ponavljalo kroz usta publike na mnogim domaćim i inozemnim koncertima: „Tko vam je onaj sjajni umjetnik koji vodi *Lindo?*“, „Kako se zove onaj pjevač prekrasnoga glasa koji je pjevao ulogu Isusa?“ I uvijek smo iznova morali odgovarati: „Njegovo ime je DUBRAVKO RADIĆ.“ Još od Dubravkovih prvih *ladovskih* dana, kada su poslije školskih nastupa djeca masovno trčala za njim s papirićima u ruci vičući „Bruce Lee! Bruce Lee!“ i tražili da im se na njih potpiše, gotovo da nije bilo koncerta, bilo plesnog ili glazbenog, da netko od gledatelja nije pitao za njega, iskazavši iznimno oduševljenje njegovom umjetnošću, karizmom i jedinstvenom izvedbom, tražio autogram, želio se fotografirati s njim ili mu osobno čestitati i stisnuti ruku. Začudo, to se događalo čak i u onim rijetkim situacijama kada u programu nije bio solistički istaknut, nego „utopljen“ u ansambl među ostale izvođače jer je Dubac, pjevajući ili plešući ravnopravno sa svojim kolegama,

bio jednako tako zanesen i angažiran kao da izvodi neku svoju solističku rolu – jednostavno je isijavao.

U umjetničkom radu krasili su ga temeljitost i perfekcionizam, vrhunska plesna tehnika i stil te dubinsko uživljavanje u svaku ulogu, bila ona plesna, vokalna, glumačka ili sve to istodobno. Posebno treba istaknuti iznimnu životnost njegova umjetničkog izričaja, istinski zanos, radnu disciplinu, požrtvovnost. Nije mu uza sve to bio krajnji cilj istaknuti sebe, nego je uvijek nastojao pridonijeti zajedničkom umjetničkom izričaju. Iz njega je uvijek izvirala neopisiva radost pjevanja i plesanja koja je dolazila iz njegova cjelokupnog umjetničkog izričaja. Dubravkov prekrasan glas, koji smo slušali u brojnim solističkim vokalnim djelima, ujedno je dominirao i bojio cijeli korpus zbora Ansambla, a osobito Vokalista Lada, da bi u drugoj prilici, npr. u pjesmi *Igrajte nam mužikaši*, iz jednog sasvim malog, rekli bismo gotovo beznačajnog vokalnog štikleca, napravio pravo umjetničko djelo i time pjesmi dao višu umjetničku dimenziju. Vrlo je teško nabrojati sve Dubravkove vokalne, plesače i glumačke uloge koje je maestralno odigrao u svojoj karijeri. Njih ima neizmjereno mnogo, ali bismo ipak morali izdvojiti barem neke od njih: pjevao je ulogu Isusa u Kalvariji Ljube Stipišića Delmate (CD i TV film), Josipa u božićnom prikazanju Tomislava Uhlika *Narodil se mladi Kralj* na sceni GK Komedijska i ponovno Josipa u pučkom božićnom oratoriju *Marijana Makara O vreme prelubleno*.

Bio je sjajan kolovoda u Ljevakovićevu i Bagurovu *Lindu*, Ivančanovim *Ličkim plesovima* i konavoskoj *Oko škrinje nevjestine*, gdje je izvršno odglumio i zdravicu, kao i u Bagurovoj koreografiji

34



Na Neretvu misečina pala. Plesao je Štaponošu u istarskom *Balunu* i bio vrstan skakač u najzahtjevnijem plesu Ladova repertoara – *Vrličkom kolu*. U folklornom baletu s pjevanjem *Veronika Desinička*, na glazbu Davora Bobića i u koreografiji Dinka Bogdanića, plesao je Fridriha II. Celjskog, ulogu koja je bila zapravo nevjerovatna transformacija jednog prvenstveno folklornog plesača u moderni baletni izričaj. Plesao je Bijeloga kralja u korčulanskoj *Moreški*, uz vrhunsku glumu, recitative i plesni stil. I tako bismo mogli nabrajati unedogled.

Iako samozatajan i vrlo skroman u privatnom životu, kao kolega bio je iznimno druželjubiv i duhovit, kao plesni voditelj i suradnik nadasve korektan i pravedan, a kao umjetnik-izvođač na sceni nevjerovatno ekspresivan i karizmatičan. Uz svoje izrazite umjetničke sposobnosti i kvalitetu, posjedovao je i iznimnu mentalnu snagu, ali i duhovitost kojima je prevladao najteže momente u fizički zahtjevnim koreografijama, na dugotrajnim, iscrpljujućim putovanjima, u različitim kriznim situacijama i tako iznimno pozitivno djelovao na svoje kolege i okruženje, podižući moral i cjelokupnu atmosferu u Ansamblu. Uvijek je bio spreman inteligentnom doskočicom i britkom šalom reagirati na kakav događaj ili situaciju. Evo samo jednog malog primjera među tisuću drugih. Na jednoj od europskih turneja vodič nam je bio čovjek kojemu je vidno nedostajao pokoji zub. Mi smo stalno razglabali o tome koliko bi mu moglo biti godina, a zbog spomenutog problema sa zubima, činio se dosta starijim. Netko je primijetio kako on samo djeluje starije, ali je u biti vjerojatno puno mlađi. Dubac je na to ispalio kao iz topa: „On je sigurno jako mlad, zar ne vidite da mu niti svi mliječni zubi nisu ispali.“

Svakako treba istaknuti da je Dubravko, uz plesačke, vokalne i glumačke vještine, posjedovao i sve kvalitete koje su potrebne za umjetničkog voditelja folklornog ansambla, što je i dokazao godinama vodeći SKUD „Ivan Goran Kovačić“, s kojim je postigao vrhunske umjetničke dosege s raznovrsnim glazbenim i plesnim programima te projektima koji su svojom kvalitetom taj ansambl učinili jednim od najboljih u Zagrebu i Hrvatskoj. Poslije odlaska plesačke legende Mojmira Golemca u mirovinu, zamolio sam ga da, uz Vericu Radić, preuzme upražnjeno mjesto plesnog voditelja i asistenta umjetničkog ravnatelja. Nakon prvotnog kolebanja, on je, na moju veliku sreću, prihvatio tu iznimno tešku, kompleksnu i nadasve nezahvalnu dužnost, ne zanemarujući pritom sav svoj redovni plesni i vokalni izvedbeni repertoar. Tako je godinama radio dva posla paralelno, a da pritom nijedan nije zanemario. Zbog toga sam mu se uvijek divio i bio mu neizmjereno zahvalan.

Najviši umjetnički rang koji netko može postići u Ansamblu LADO je *prvak*. Dubravko Radić, uz svoju dužnost asistenta i plesnog voditelja, zaslužio je nosio taj status. Otišao je u mirovinu ravno s pozornice, s iskustvom, umijećem i mudrošću starca, a licem, tijelom i srcem mladića. Ostao je za nas sve istinski Prvak Umjetnik, Prvak Čovjek – Prvak među Prvacima.

PRVAKINJA IMPRESIVNOG GLASA

Dijana Banek

Piše: Vlatka Januš Maroković
Fotografije: Petra Slobodnjak

Prestaje li ikada kod umjetnika poriv za kreativnim stvaranjem, ono unutarnje titranje duše i želja da drugima prezentira svoj iskreni doživljaj određenog teksta, možda samo nekog stiha, glazbenog zapisa ili da govorom tijela izrazi emocije koje rastu u njemu i koje jednostavno treba izraziti? Prestaje li odlaskom u mirovinu i zadnjim spuštanjem zastora na sceni sve što je umjetnik živio trideset i više godina?

Dijana Banek svojim je angažmanom u Ladu punih 36 godina proživljavala svakodnevne kušnje i previranja koje je pred nju postavljala specifičnost folklorne umjetnosti. Penjala se postupno na ljestvici uspjeha u Ladu zahvaljujući ne samo svom izrazitom talentu, nego i pomnom praćenju i stalnom učenju, prvenstveno od starijih kolega te slušajući svakog plesnog i glazbenog pedagoga koji je ostavio pečat svog rada u Ladu. Dijana je jedna od prvih učenica Škole za klasični balet u Zagrebu, Odjela za narodne plesove, koja je nakon audicije primljena u Ansambl. Zahvaljujući radu s plesnim pedagogom Ivicom Dapcem, također *Ladovcem*, već je dobro svladala osnovne tehničke postavke koreografija. Ono što je Dijana detaljno pratila u početku, sjedeći na osamljenim mjestima u dvorani, je stil i držanje starijih kolegica, kako bi se lakše, bolje i brže uklopila u kolektiv. Znam da je kod kuće bezbroj puta preslušavala snimljene materijale na pločama i uvježbavala vlastitu interpretaciju. Sjećam se naših proba s pokojnim glazbenim pedagogom Dinkom Fiom, koji je njezin glas okarakterizirao riječima: „Mala, tvoj je glas moćan kao željezo.” Ta moć prisutna je u svim njezinim interpretacijama bez obzira na to je li riječ o lirski blagom ili težem izričaju, ovisno o karakteristikama podneblja određenih napjeva. Njezini geni svaki su put izrazito progovorili kroz kajkavske napjeve. Snažno prožeta emocijama grubog težačkog života stanovnika Hrvatskog zagorja, svoje najbolje interpretacije imala je u korizmenim napjevima. *Došle jesu tri dušice, Marijin plač, Majka Božja je zaspala i Tužno plače*, samo su neki od napjeva gdje je Dijanin prodorni, ujedno i topao sopran pronalazio put do slušatelja. Dijana je uvijek isticala kako su sakralni

koncerti – korizmeni i božićni, za nju prava duhovna priprema za nadolazeće blagdane. Gotovo je na svakom od tih koncerata Dijana imala solistička ostvarenja. Zнала je pronaći i pogoditi karakter ne samo kajkavskih, već i dalmatinskih, baranjskih, pa čak i napjeva Gradišćanskih Hrvata. Jednako tako, svaki poznavatelj *ladovskog* repertoara pamtit će Dijanine solističke izvedbe mladenke, a kasnije i ulogu starih majki u *Podravskim svatima*. Pjesme i plesovi zapadne Hercegovine te uvodna pjesma u *Vrličkom kolu*, grmjeli su od jačine njezina glasa. S druge strane, vokalnom mekoćom uspjela nas je približiti Primoštenu, Trogiru, Susku, Boki kotorskoj, Korčuli... S velikim je zadovoljstvom i ponosom zapjevala na autohtonom bednjanskom jeziku – narječju njezinih korijena.

Dijana nije bila sklona improviziranju. Sve zadano moralo se izvesti besprijekorno točno i čisto, što je bio primarni cilj koji je pred sebe postavljala, a što je i očekivala od drugih umjetnika Ansambla. Suradnja s kolegama bila je svrhovita, put prema zajedničkom kolektivnom doživljaju i načinu najbolje umjetničke prezentacije. Bez obzira na to kolika je snaga Ansambla LADO upravo u kolektivnom izričaju, on je ipak satkan od različitih umjetničkih duša koje svesrdno traže svoj put ostvarenja i prepoznatljivosti. Dijana je svoj put zaokružila velikim postignućima u radu, a ti će je uspjesi sigurno pratiti dalje kroz život. Sigurna sam da koliko god je teško doživjeti zadnje spuštanje zastora na sceni, titranje srca i kreativni duh umjetnika ostaje zauvijek prepoznatljiv u nama *Ladovcima*. To je naš DNK. Hvala ti, Dijana, što si bila i jesi posebna i upečatljiva *Ladovka*!



STUDO 3333

Željko Kravarščan

Piše: Alan Kanski
Fotografije: Petra Slobodnjak

Gledajući gornji naslov, što bi vam prvo palo na pamet? Ime vam, naravno, sugerira da je riječ o nadimku našeg vrsnog primaša, Željka Kravarščana Stude, ali broj? Rekli bismo da je nejasan kontekst i što to uopće znači. No, krenimo redom...

Željko Kravarščan rođen je u Zagrebu, 10. travnja 1958. i živi u Markuševcu, gdje se školuje i gdje prvi put dolazi u dodir sa sviranjem tambure. Školski orkestar u kojem svira, jedan je od najuspješnijih dječjih tamburaških orkestara u bivšoj Jugoslaviji. Pod vodstvom Antuna Tune Barića, plasirali su se na festival Paje Kolarića u Osijeku, gdje s njima nastupaju Marko Benić i drugi članovi orkestra Ansambla LADO. Ujedno sudjeluje u radu HKUD-a „Prigorec” u Markuševcu. Završava srednju grafičku školu u Zagrebu.

S navršenih 18 godina, u lipnju 1976. godine dolazi u Ansambl LADO, sa svojim kolegom i sumještaninom Željkom Lukačinom Jajkom, gdje obojica ubrzo dobivaju stalno zaposlenje i pun angažman u programima Lada, kao prepoznatljivi duo bisernica, koji je obilježio cijelu jednu epohu u glazbenoj povijesti Ansambla LADO. Našavši se u novoj radnoj okolini, koja je bila poprilično otežana u tim danima, bez posebnih priprema i vremena za učenje svojih glazbenih dionica, stalno mijenjajući tamburaške instrumente i dionice, obojica naših vrsnih svirača su tako počela svoje dugogodišnje karijere na kazališnim scenama tadašnje države, ali i daleko izvan Zagreba, diljem svijeta. Neke najpoznatije svjetske scene su u to vrijeme svjedočile Ladovim nastupima, poput Royal Albert Halla u Londonu, teataru u Kijevu i Moskvi, Oslu, japanskom Kobeu, na pariškom sveučilištu Sorbonnei, u Španjolskoj, diljem Sjeverne i Južne Amerike, zatim Australije, Bliskog istoka, Kine, Indije, Malezije i još mnogo drugih. Studina prva međunarodna turneja bila je u Turskoj.

Kao vrsni svirač tambure bisernice, ali i ostalih tambura i tradicijskih glazbala, kao što su samice, šargije, razne vrste bubnjeva i ostalih udaraljki, Studo je za kratko vrijeme dosegnuo umjetničku kategoriju solista i od samih početaka svoje karijere imao vrlo odgovornu funkciju primaša na bisernici. Pouzdanost u izvođenju glazbenih točaka na sceni, njegov je najveći adut kao

primaša, koji odgovorno i karizmatično vodi svoj orkestar, u davanju znakova za početak i određivanju razvoja tempa kroz glazbena djela. On je zapravo dirigent svojem orkestru, a njegov orkestar ga cijeni i prihvaća kao takvog. Njegova odgovorna funkcija mora biti i u skladu s plesачkim dijelom Ansambla koji uvelike ovisi o tempima koja će primaš zadati, održavati ili mijenjati tijekom izvedbe na sceni. On mora prepoznavati njihov ritam i pokret, pritom poštujući zadani tempo, ako ga je autor koreografije zadao u partituri.

Njegov prepoznatljivi šarm na sceni plijeni pozornost publike, koja ga je nebrojeno puta svojim pljeskom nagrađivala za virtuosne izvedbe zahtjevnih glazbenih brojeva. Svojim šarmom i širokim osmijehom uvijek privlači pozornost i svojih kolegica i kolega, što ga čini dobrodošlim u svako druženje i društvo, i poslovno, i privatno. Ispiti s njim čašicu razgovora zna biti pravo zadovoljstvo, pogotovo kad vam je sugovornik uvijek nasmijan, ugodan i spreman za šalu.

S Ladom, Studo je proputovao gotovo cijeli svijet. U šali zna reći da mu je blizu bila i Antarktika. U svojoj dugogodišnjoj karijeri, koja je trajala zavidnih 47 godina neprekidnog staža u Ansamblu LADO, bilježio je sve svoje nastupe, tako da je do danas ispunio nekoliko bilježnica podataka. Tako smo došli do onog slavnog broja s početka naše priče – 3333 je broj njegovih nastupa u vrijeme pisanja ovog teksta. Taj se nastup odigrao u Koncertnoj dvorani Vatroslava Lisinskog u Zagrebu gdje se oprostio od svoje zagrebačke publike. Taj broj premašio je do kraja 2023. godine, kada izvedbom zadnjeg božićnog koncerta sezone, onog u Varaždinu, prestaje i njegovo nastupanje s Ladom. Od 1. siječnja u zasluženoj je mirovini, nakon 3345 nastupa i 47 godina nastupanja s Ladom. Kad bismo to zbrojili kao dane, to je gotovo 10 godina na scenama Hrvatske i diljem svijeta. Impresivno, zar ne?

Nama koji ostajemo još neko vrijeme i novim generacijama koje dolaze, Željko Kravarščan Studo može biti uzor – kako biti pravi profesionalac na sceni, dobar i susretljiv kolega i, iznad svega, prijatelj.



OPROŠTAJ OD POZORNICE

Pišu: Ivan Ivančan i Verica Radić
Fotografije: Petra Slobodnjak

Od profesionalnog rada u Ansamblu LADO oprostili su se, uz prvaka Dubravka Radića, prvakinju Dijanu Banek i glazbenika solista Željka Kravarščana, i njegovi dugogodišnji umjetnici. U 2023. godini u mirovinu su otišli plesni voditelj – solist Željko Kveštak i solisti Zrinka Bogat-Malus i Goran Vašarević.

Željko Kveštak – srčani solist Ladova plesnog i vokalnog programa

Vokalni i plesni solist Ansambla LADO jedan je od najdugovječnijih plesača. Publika će ga dugo pamtiti po solističkim izvedbama u *Bunjevačkim momačkim plesovima*, *Krčkom tancu*, *Si'benskom tancu*, gdje je bio izvrstan kolovođa i vokalni solist, ali i drugima. Kao pjevač lijepoga glasa, izvrsne tehnike i pouzdanog sluha, imao je mnoga vokalna sola, i u koreografijama, i u svjetovnom i sakralnom repertoaru. Bio je odličan plesač i često je demonstrirao tehniku i stil plesnih elemenata. Karakterizirale su ga prirodna sceničnost, pouzdanost i čistoća izvedbe. Zahvaljujući čvrstoj tjelesnoj konstituciji, a vjerojatno i zagorskim puntarskim genima, jedan je od rijetkih plesača koji je izbjegao gotovo neminovne povrede. Prepoznavši njegove kapacitete, umjetnički voditelj Krunoslav Šokac, angažirao ga je kao plesnog voditelja.

Zrinka Bogat-Malus – dječja razigranost na pozornici

Solistica Ansambla LADO. Pamtit ćemo je kao vječno razigranu djevojčicu iz *četri male u Prigorskim plesovima*, *Ladarkama*, *Međimurskoj pisanoj nedelji* (solo *Tica vuga*) i drugima. Zrinka je baštinila lijep i bogat glas, timbra tipičnog za njezinu rodnu Podravinu. U vokalnim sakralnim i svjetovnim programima izvodila je brojne zapježene zapjeve, solo dionice i pjesme.

Goran Vašarević – uzorni profesionalac

Solist Ansambla LADO u kojem je proveo cijeli svoj umjetnički vijek, plešući i pjevajući punom snagom sve do odlaska u mirovinu. Na sceni ga je krasila iznimna scenska ekspresivnost. Kao pjevač snažnog i karakterističnog glasa, dominirao je u zboru, ali i u solističkim izvedbama. Posjedovao je iskrenu ljubav prema poslu i scenskoj umjetnosti i vrijedno je radio na svojoj fizičkoj kondiciji i tjelesnoj spremnosti. Do samoga je kraja zadržao početni entuzijazam, požrtvornost i odanost Ansamblu.

Dolje – Goran Vašarević
Gore – Zrinka Bogat-Malus
Desno – Željko Kveštak



ŠKOLSKI SAT S LADOM – JUTARNJE IZVEDBE ZA DJECU

Novi projekt Ansambla LADO

Piše: Vjekoslav Šago
Dizajn vizuala: Pero Vojković
Fotografije: Petra Slobodnjak



Početkom 2023. godine Ansambl LADO predstavio je projekt *Školski sat s Ladom – jutarnje izvedbe za djecu*. Riječ je o nastupima prilagođenim predškolskom, osnovnoškolskom i srednjoškolskom uzrastu u trajanju od 45 minuta, odnosno jednog školskog sata.

Program je izvođen u jutarnjim terminima, od ožujka do studenog 2023. godine. Uz jedinstvene plesne i glazbene dosege, najmlađa publika Ansambla LADO upoznala se s radom i poviješću institucije, bogatstvom narodnih nošnji i radom Ladovih umjetnika, sve u velikoj plesnoj dvorani Lada.

LADO je oduvijek poznat po raznim inovativnim projektima kojima se približava suvremenoj, u ovom slučaju mladoj publici. Održavanje *Školskog sata s Ladom* nastavlja se i u 2024. godini, s posebnim, proširenim izdanjem pod nazivom *Glazbena baština*, što uvelike govori o prepoznatoj umjetničkoj i edukativnoj vrijednosti cijelog projekta.

Uspješnost projekta pokazala je činjenica da je rasprodan mjesecima unaprijed, što je dodatna motivacija u njegovu razvijanju i budućem postavljanju izvan okvira plesne dvorane Ansambla LADO – u velikim koncertnim dvoranama.



„LADO NA MAŽURANCU” – TREĆA SREĆA

Druženje na otvorenom

Piše: Vjekoslav Šago
Fotografije: Petra Slobodnjak



Treće izdanje festivala *LADO na Mažurancu* održano je 1. i 2. srpnja u Parku braće Mažuranić. Festival posvećen tradicijskoj umjetnosti organiziran je, uz pokroviteljstvo Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske i Grada Zagreba, u partnerstvu s Etnografskim muzejom Zagreb i manifestacijom *Caffe de Matoš*. Ovogodišnji je Festival održan dva mjeseca ranije i bio je jedan od prvih ljetnih kulturnih događanja u glavnome gradu.

LADO na Mažurancu ovoga je puta zagrebačkoj publici i posjetiteljima glavnog grada donio dvije izvedbe premijernog programa *Ladom po svijetu*, nastupe Muzičke akademije u Zagrebu, dramske i plesne izvedbe Akademije dramske umjetnosti u Zagrebu te koncerte Zrinke Posavec i Borna Šercar's Jazziana Croatica feat. LADO. Etnografski muzej predstavio je izložbu *Intimni prostori svakodnevice*. Tijekom jutra, građani su pohađali plesne radionice i radionicu rukotvorina, obilazili riznicu narodnih nošnji i na *Prezentaciji tradicijskih glazbala* učili o originalnim instrumentima

koje Ladovi umjetnici koriste u programu. Učenici Škole za klasični balet sudjelovali su u *Reviji narodnih nošnji*, a svi zainteresirani su mogli doznati i kako izgleda edukativno-kondicijski trening *LADO Hop to the Top*. Za djecu je bio organiziran poseban kutak u parku – *Mali LADO*, gdje su u zabavnim edukativnim radionicama učili o hrvatskoj tradiciji.

LADO na Mažurancu je nekomercijalni festival, koji jedini nacionalni profesionalni folklorni ansambl daruje građanima i posjetiteljima Zagreba. Ove godine kiša je padala samo prvi dan pa su koncerti prvi put od početka održavanja festivala održani na velikoj pozornici u parku Mažuranac. Time je konačno realizirana zamisao dobre zabave, druženja, edukacije i uživanja u različitim sadržajima na otvorenom, dok su posjetitelji istodobno skriveni u okrilju parka. Stoga se za treće izdanje festivala *LADO na Mažurancu*, zbog lijepog vremena i odlične atmosfere, može reći da je LADO poslužila „treća sreća”.



Festival je i ovoga puta ponudio raznoliki sadržaj pa je publika mogla sudjelovati na radionicama Ladovih glazbenika (*gore lijevo*) i uživati u koncertnim izvedbama Zrinke Posavec (*dolje lijevo*) i Borne Šercara i njegove Jazziane Croatice (*dolje desno*)



Radionice za djecu oduševile su najmlađe i njihove roditelje, a publika je i ove godine ispunila Mažuranac





„SKUPNO BRAĆO ZAPJEVAJMO” – SVEČANI KRAJ KONCERTNE SEZONE

Božićni koncerti Ansambla LADO

Piše: Vjekoslav Šago

Fotografije: Petra Slobodnjak, Tomislav Koran



Lijevo – Koncert u Bazilici sv. Antuna Padovanskog



Kraj koncertne sezone u Ansamblu LADO uvijek je rezerviran za svečane božićne koncerte. LADO posljednjih tridesetak godina sustavno istražuje hrvatsku pučku sakralnu glazbu pa je i ove godine publici donio premijerni koncert božićne tematike *Skupno braćo zapjevajmo*.

Božićni koncerti održani su 11. prosinca u Novskoj, 12. prosinca u Mariji Gorici, a zatim i u Njemačkoj – 15. prosinca u Wiesbadenu, u crkvi sv. Kilijana, 16. prosinca u Frankfurtu, u katedrali sv. Bartolomeja, i 17. prosinca u Mainzu, u crkvi sv. Bonifacija. Koncerti u Njemačkoj privukli su više od 1000 posjetitelja i organizirani su uz pomoć hrvatskih katoličkih zajednica u tim gradovima i uz financijsku podršku Ministarstva vanjskih i europskih poslova, Ministarstva kulture i medija te Središnjeg ureda za Hrvate izvan Republike Hrvatske.

Po povratku u Hrvatsku, božićne koncerte LADO je održao u bazilici svetog Antuna Padovanskog u Zagrebu i Varaždinskoj katedrali Uznesenja Blažene Djevice Marije na nebo.

Čestitanje Božića osobit je doživljaj i radost, a običaji i praksa čestitarskih ophoda zadržali su se do danas u brojnim hrvatskim krajevima, osobito u Dubrovniku i njegovoj okolini. Jedan od najstarijih pisanih tragova o *kolendavanju* u Hrvatskoj nalazi se u Statutu Dubrovačke Republike iz 1272. godine. *Skupno braćo zapjevajmo* – *O jabuko zeleniko* zajednički je naziv umjetničke cjeline od sedam kolendi, čiju glazbenu obradu potpisuje Vicco Dragojević. Publika je, uz napjeve s krajnjeg juga Hrvatske, uživala i u božićnim napjevima *Radujmo se i pivajmo iz Slavonije*, Baranje i Bačke, kao i u bloku svjetovnih božićnih napjeva, čime je još jednom svečano zaokružena bogata Ladova koncertna godina i prigodno čestitan svima omiljen blagdan Božića.

Beata Gotthardi Pavlovsky – etnologinja i konzervatorica

Piše: Aleksej Gotthardi Pavlovsky
Fotografije: privatna fotoarhiva

Beata Gotthardi Pavlovsky rođena je 1926. godine u selu Grana, kraj Novog Marofa u Hrvatskom zagorju, gdje joj je u tom trenutku službovao otac i živjela obitelj. Gimnaziju je završila u Zagrebu, gdje upisuje studij etnologije i povijesti na Filozofskom fakultetu. Godine 1946. postaje članicom, kao pjevačica plesačica, Folklorne sekcije zagrebačkog OKUD-a „Joža Vlahović”, gdje se upoznaje sa stvaralaštvom i radom koreografa Zvonimira Ljevakovića, koji je oduševljava svojim pristupom scenskoj obradi folklorne građe. S tom je sekcijom sudjelovala i u osvajanju srebrne medalje na Svjetskom omladinskom festivalu u Pragu 1947. godine.

Osnutkom Ansambla LADO 1949. godine, zajedno s većinom članova prve postave „Jože Vlahovića”, prolazi audiciju



i, opet pod vodstvom Zvonimira Ljevakovića, kao pjevačica plesačica postaje zaposlenicom tog ansambla. Međutim, 1952. godine s grupom *Ladovaca* dobiva otkaz iz političkih razloga jer je nekoliko članova iskoristilo inozemnu turneju kako bi pobjeglo na Zapad, a otkaz su u Ansamblu dobili oni koji su na bilo koji način s njima bili povezani. Zahvaljujući tom događaju, vraća se na studij etnologije, koji završava 1960. godine.

Nakon kraćeg razdoblja stručne suradnje u Pomorsko-povijesnom muzeju Rijeka, kao i koreografske suradnje s opatijskim ansamblom „Zora”, zapošljava se 1962. godine u Zavodu za zaštitu spomenika kulture Rijeka, današnjem Konzervatorskom odjelu u Rijeci. U tom trenutku bila je jedini terenski aktivni etnolog u toj službi u Hrvatskoj, u kojoj ostaje raditi sve do umirovljenja krajem 1991. godine. Kao etnologinja-konzervatorica bila je zadužena za cijelo Hrvatsko primorje, općine Delnice i Čabar u Gorskom kotaru, a u počecima rada i za cijelu Istru. Uz to, bila je ekspertna poznavateljica tradicijskih plesova i nošnji otoka Krka, a prva je u Hrvatskoj počela javno govoriti i pisati o važnosti i potrebi zaštite nematerijalne kulturne baštine, mnogo godina prije nego što se o tome počelo promišljati na svjetskoj razini tj. razini UNESCO-a.

Kao društveno odgovorna osoba, osim u stručnim člancima i poglavljima objavljenima u monografijama, zbornicima i stručnim časopisima, svoje je stavove javno iznosila i u komentarima, autorskim tekstovima i intervjuima u medijima, ponajviše u Novom listu od 1954. do 2014. godine, a od 1968. bila je i stručna suradnica i scenaristica više dokumentarnih etnografskih emisija na Radioteleviziji Zagreb, današnjem HRT-u. Umrula je u Zagrebu, 31. listopada 2023.

Karlo Mikačić – Duša slavonska

Piše: Krunoslav Šokac
Fotografije: privatna fotoarhiva

Ove godine napustio nas je istaknuti narodni umjetnik i instrumentalist i obrađivač tradicijske glazbe, napose rodne mu Slavonije – Karlo Mikačić. Rođen je 1936. u Lužanima, gdje je odrastao uz zvuke tambura i bečaraca, upijajući sve bogatstvo naše slavonske baštine. Bio je vrstan svirač bisernice i violine. Nakon dolaska u Zagreb na studij 1952. godine, primljen je u Orkestar Ansambla LADO, u kojem ostaje do 1956. godine. Zvonimir Ljevaković neizmjereno ga je cijenio te ga je i nakon njegova odlaska iz Lada često pozivao u Ansambl kao vrsnog interpretatora, svirača i demonstratora. Karlo Mikačić nesebično je dijelio i širio svoje znanje i ljubav prema rodnoj Slavoniji, a neizbrisiv autorski trag ostavio je u Ladu postavivši 1984. godine danas već antologijsku i široj stručnoj javnosti poznatu koreografiju Slavonska kola. Posljednje djelo za Ansambl LADO napisao je 2022., godinu dana prije smrti, za program Odjeci vremena, a riječ je o Slavonskom šokačkom kolu, glazbi iz koje progovara duša slavonska Karla Mikačića.



Nenad Breka – istaknuti Ladov solist

Piše: Višnja Radić
Fotografije: privatna fotoarhiva

Život je u svojoj ljepoti nepredvidiv. Stananci i rastanci su samo trenuci koji se moraju proživjeti i preživjeti. Koliko je samo simbolike sadržano u stihu narodne pjesme *Breknula nam je, lad, siva pčelica ladoj moj!* Upravo je tako, 17. listopada 2023., breknula, odjeknula tužna vijesti da nas je zauvijek napustio naš dragi prijatelj Nenad Breka, Neno, među prijateljima zvan i Brekson. Bio je čovjek nevjerojatne energije, pošten, srčan, u potpunosti predan onome što bi zaokupilo njegovu pozornost i čime se bavio, čvrst u svojim stavovima koje je bezrezervno branio. Bez računice i zadržke davao je u svemu cijeloga sebe, ostavljao srce na terenu.

Nenad Breka rođen je 1958. u Šibeniku. Folklor je bio njegova ljubav, njegov život. Više od pedeset godina bavio se hrvatskom tradicijskom pjesmom i plesom. Svoje prve plesne korake napravio je već kao desetogodišnjak u Zadarskom folklornom ansamblu, nastavio u SKUD-u „Ivan Goran Kovačić” u Zagrebu, a potom 15 profesionalnih godina, od 1977. do 1992., proveo u Ansamblu narodnih plesova i pjesama Hrvatske LADO, za koje je navodio da mu je to bilo najljepše životno razdoblje. Nakon završetka profesionalne plesачke karijere, slijedi Nenino najintenzivnije životno razdoblje u kojem na scenu stupaju njegova kreativnost i pedagoški dar. S mnogo volje i žara, vješto je prenosio stečeno znanje i iskustvo mladim generacijama



zaljubljenika u folklor. Bio je plesni i umjetnički voditelj i koreograf mnogih ansambala diljem Hrvatske, ali i u svijetu, kod naših iseljenika: „Pavao Markovac”, „INA Naftaplin”, Veterani SKUD-a „Ivan Goran Kovačić” iz Zagreba, „Podgorac-Gračani”, Popovača, „Dućec” iz Mracina, „Sveta Janna” iz Gorice Svetojanske, Vidovec, „Željezničar” iz Varaždina, Mače, Hrvatski Židan i Koljnof u Mađarskoj, u Kanadi – Vancouver, „Vila Velebita” iz Calgaryja, Edmonton, Winnipeg, Toronto, „Hrvatsko prelo” iz Oakvillea, Norval, Brampton, u SAD-u „St. George” iz Cokeburga.

Suradivao je s Hrvatskom bratskom zajednicom iz Pittsburga i bio gost koreograf na njihovu obljetničkom, pedesetom godišnjem festivalu. I sam je bio organizator brojnih folklornih radionica, radio kao menadžer u kulturi i na estradi, bio stručni suradnik Hrvatskog sabora kulture i predsjednik Hrvatske glazbene unije – Odjela za folklor. Sudjelovao je u organizaciji II. svjetskih vojnih igara u Zagrebu, osnivač je Međunarodnog folklornog ansambla Gradišćanskih Hrvata, suorganizator manifestacije povodom 480. godišnjice dolaska Gradišćanskih Hrvata Po staza naših starih.

Nenu su krasili neugasiva životna radost, entuzijazam, zarazni optimizam i vjera u ljude. Uvijek je bio začetnik i središte zabave. Svakoga je dočekivao s osmijehom, uvijek je bio spreman na šalu. Neno bi uvijek kazivao da je super i da će sve biti super! Ima neka moć u takvim ljudima i nakon njihova odlaska. Ono što ostaje jest Breksonov život vrijedan poštovanja i sjećanja na njegov posvećeni rad i vrijednosti koje nam ostavlja u nasljeđe. Dragi Neno, ostaješ zapisan u našim srcima, u našim mislima i sjećanjima. Hvala Ti što smo bili dijelom zajedničke životne priče i folklorne obitelji, hvala Ti na prijateljstvu i svakom zajednički provedenom trenutku.

Irina Ostojčić – Ladova korepetitorica

Piše: Krunoslav Šokac
Fotografije: privatna fotoarhiva

Krajem prošle godine napustila nas je i Irina Ostojčić, koja je radila na mjestu korepetitora u Ansamblu LADO. Rođena je 5. kolovoza 1965. u Zagrebu, gdje je završila Srednju glazbenu školu Vatroslava Lisinskog 1976. godine. U Ansambl LADO dolazi 1978. i ostaje do 1985. godine. Iste godine zapošljava se u Školi za klasični balet u Zagrebu gdje radi do 2021. godine. Irina Ostojčić radila je Školi i to u Odjelu za narodne plesove kao nastavnik-korepetitor, praktički od samog osnutka Odjela. Bila je profesorica mnogim sadašnjim umjetnicima koji su završili Odjel za narodne plesove Škole za klasični balet u Zagrebu. Bila je majka dviju kćeri.



UMJETNIČKA NAPREDOVANJA

76

Piše: Vjekoslav Šago
Fotografije: Petra Slobodnjak

U prošloj godini šestero je Ladovih umjetnika napredovalo u višu umjetničku kategoriju. Umjetničko vijeće Ansambla LADO predložilo je napredovanje umjetnika na temelju njihova rada, dostignuća i zalaganja. Tako su plesači pjevači Anita Huđek, Doroteja Juratović, Mateja Kovačević Kos, Filip Martinić, Ina Milačić i Lovro Vešliga napredovali u kategoriju plesač pjevač – srednje uloge.

Tom prigodom **Anita Huđek** istaknula je kako je biti umjetnik u Ansamblu LADO za nju čast, privilegij i poziv, ali istodobno i velika odgovornost. Istaknula je kako je „poseban gušt” upravo to što svakim danom može napredovati te postajati sve bolja i smatra kako joj je ovo napredovanje samo prva stepenica u nizu.

Doroteja Juratović ukazala je na to da je njezino promaknuće dokaz da „kada je čovjek iskren i ako radi čistog srca ono što voli, onda je uspjeh neizbježan. Zahvalna sam Bogu što mi daje snagu i vjeru da ću i dalje prenositi publici uživanje u našim zvucima i koracima”.

Mateja Kovačević Kos navela je kako svatko tko je upućen u folklor, zna koja je čast postati članom „velikog Ansambla LADO”. Istaknula je kako joj napredovanje donosi novu radost, motivaciju i poticaj za daljnji rad i usavršavanje te je zahvalila kolegama i dosadašnjim plesnim voditeljima na znanju i iskustvu, koje su joj strpljivo prenosili.

Filip Martinić napredovanje u srednje uloge komentirao je riječima kako je, nakon privatno teške i izazovne godine, sretan što je vodstvo Ansambla LADO prepoznalo njegov trud, rad i zalaganje te da mu je promaknuće dobar vjetar u leđa za izazove koji se pred njim nalaze.

Ina Milačić naglasila je kako se njezin životni san ostvario kada je postala umjetnicom Ansambla LADO. Istaknula je kako nema ljepšeg posla od toga da budeš plesač pjevač te da joj je napredovanje u srednje uloge nagrada za dosadašnji odnos prema radu, kao i poticaj za buduće uspjehe.

Lovro Vešliga svoje je napredovanje komentirao riječima: „Sretan sam što sam napredovao jer je to znak da Umjetničko vijeće cijeni moj trud.”

Napredovanje umjetnika Ansambla LADO nije samo osobni uspjeh pojedinca, već i potvrda timskog duha i razvoja Ansambla kao cjeline. Iskrena i duboka posvećenost umjetnosti, kulturi, tradiciji i profesionalizmu, oduvijek je bio dio identiteta Ladovih umjetnika, što se nije promijenilo do današnjih dana.



Gore – Doroteja Juratović
Dolje – Anita Huđek



Gore lijevo – Mateja Kovačević Kos
Dolje lijevo – Filip Martinić
Gore desno – Ina Milačić
Dolje desno – Lovro Vešliga



KAD SE MALE RUKE SLOŽE, STVORE BOŽIĆNU PREDSTAVU „VLAK U SNIJEGU”

Veseli LADO

Piše: Ina Milačić
Fotografije: Petra Slobodnjak

Kroz dvoranu Lada prošao je vlak, zapeo u snijegu, ali je uspješno otkopan jer kad se male ruke slože, sve se može! Nije riječ o pravom vlaku, već o rekvizitu u božićnoj predstavi koja je na završetku sezone održana za djecu Ladovih zaposlenika. Ove godine izveden je *Vlak u snijegu*, klasik poznat i drag svim generacijama. Originalni scenarij priče nadopunjen je internim pošalicama i „štiklecima” iz ladovske svakodnevice. Ekipa predstave tako je uspjela zabaviti svu djecu, ali i ostale kolege koji su došli uživati u predstavi.

Glumci su bili: Dijana Banek, Dubravko Radić, Josip Križanić, Kristina Opačić Vručina, Antun Leinveber, Fin Hrvčanin, Mario Sorić, Ina Milačić, Tea Stanišak, Magdalena Cvitan, Tea Jančinec, Lucija Lenardić, Antonio Vrbanić, Dorian Rupčić, David Šimunović, Karlo Trtanj i Jelosava Tunjić. Osim što su glumili, navedeni umjetnici i zaposlenici Lada sami su osmislili i realizirali scenografiju i kostime. Naši prvaci Dijana i Dubravko su se kroz uloge Ljubana i Drage oprostili od Ansambla LADO i otišli u zasluženu mirovinu.

Nakon predstave djeci je darove podijelio Djed Mraz, kojeg je utjelovio Matija Auker. Nakon blagdana i zimskog odmora, LADO čeka uzbudljiva godina i obilježavanje 75. obljetnice, a za tu prigodu će se zasigurno osmisliti nešto posebno i za iduću božićnu predstavu.

78



„DI REKNEMO DA SE SASTANEMO” – NOVA KOREOGRAFIJA I NOVE NARODNE NOŠNJE

80

Nove narodne nošnje u riznici Ansambla LADO

Piše: Krunoslav Šokac
Fotografije: Petra Slobodnjak

Di reknemo da se sastanemo nova je koreografija na Ladovu repertoaru. Scenska je to interpretacija odabrane plesne, glazbene i odjevne baštine sela istočne Slavonije, točnije sela šireg vinkovačkog i županjskog kraja. Obradeni su i za scenu prilagođeni u ovom kraju dobro poznati i danas rado izvođeni plesovi – slavonsko šokačko kolo, koje ima status zaštićenog kulturnog dobra Republike Hrvatske, kolo *Ceranac* – kao i neka raritetna, široj javnosti manje poznata kola i napjevi poput kola *Maje* iz Bogdanovaca ili napjeva *Divojka se suncem razgovara* zabilježenog u selu Gradištu kod Županje.

Za potrebe nove koreografije, izrađeno je osam kompleta svečanih ženskih slavonskih nošnji vinkovačkoga tipa. Rezultat je to suradnje Ansambla LADO i Posudionice i radionice narodnih nošnji na čelu s ravnateljem Josipom Forjanom, čija su stručnost i detaljno poznavanje tradicijskog ruha ovoga kraja uvelike pridonijeli konačnom izgledu i odabiru inačica ovih raskošnih, reprezentativnih slavonskih nošnji izrađenih za Ansambl LADO. U ovom vrijednom projektu, uz Posudionicu i radionicu narodnih nošnji i LADO, sudjelovao je i Etnografski muzej Zagreb, omogućivši nam uvid i dodatnu stručnu analizu relevantne građe iz svog fundusa.

Svečano žensko ruho sastoji se od košulje *oplečka*, suknje *skuta*, marame oko vrata, pregače *pregača*, pojasa *pasa*, nakita *dukata* i obuće *sandala*. Suknja *skuti* i *oplećak* izrađeni su od usnivanog pamučnog platna *košaričara*, *polusvilenca* ili svilenog platna *svilenca* i ukrašeni zlatovezom, tehnikom vezenja *naskroz*. Vezovi su izvedeni i na košulji *oplečku* uz donji rub rukava te iznad donjeg poruba suknje *skuta*. *Oplećak* i *skuti* su uz donji rub urešeni svilenom ili tilanom čipkom. Nošnju kompletiraju *pojas*, *svilena marama* oko vrata i pregača izrađeni od svilene tkanine u crnoj, tamnoplavoj i tamnozelenoj boji. Ukrašeni su strojnim

zlatovezom tehnikom reljefnog vezenja *preko papira*. Sastavni dio kompleta je i nakit, u Slavoniji neizostavni zlatnici *dukati* uvezani na svilenim vrpčama i kožne sandale *opančići*.

Naručena su i izrađena dva kompleta svečanih ženskih slavonskih nošnji vinkovačko-srijemskog tipa (stariji sloj) koji se sastoje od ogavlja *pletence* s *voštanim vijencem*, košulje *oplečka*, suknje *skuta*, marame oko vrata *svilene rojtarice*, pregače *suknene pregače*, pojasa *tkanice*, nakita i obuće *sandala*. Ogavlje *pletencia* vinkovačko-srijemskog tipa u obliku košarice (lokalitet Nuštar) izrađeno je od umjetne kose, a dopunjavaju je dodaci *skrajnice* i niski *voštani vijenac* s pripadajućim ukrasima. Suknja *skuti* i *oplećak* širokih rukava izrađeni su od usnivanog pamučnog platna i ukrašeni ručno izrađenim raznobojnim svilovezom, tehnikom vezenja *naskroz*. Svilena marama oko vrata *rojtarica* izrađena je od svile tamnih tonova s utkanim dezenom u istoj boji i optočena ručno izrađenim svilenim resama tehnikom makramea. Pojas *tkanica* i suknena *pregača* izrađeni su na tkalačkom stanu, protkani srmom i optočeni vunanim resama. Komplet dopunjuju dva reda *dukata* na crvenoj svilenj vrpci i kožne sandale *opančići* obrtničke proizvodnje.

Koliko god bio detaljan, prethodni opis nikako ne može dočarati ljepotu i raskoš ovog slavonskog ženskog ruha, pogotovo kada ga, pod budnim okom voditeljice Ladova fundusa, Slavonke Jasne Dročić, odjenu i u njemu zaplešu umjetnice Ansambla LADO. Novom koreografijom LADO je obogatio svoj repertoar, ali se i dodatno „obvezao” na daljnja istraživanja nizinske Hrvatske, osobito Slavonije koje je tradicijskim folklornim izričajem i nadasve ruhom vrlo raznoliko (novljansko, novogradiško, brodsko, vinkovačko i županjsko područje, Đakovština, Požeška kotlina, slavonska Podravina, našičko-valpovački kraj...) i bogato kulturno područje.



Vedran Konjevod

generalni konzul Republike Hrvatske u Frankfurtu



Kad izgovaram ime Ansambla LADO, izgovaram ga s dubokim poštovanjem. Jer Ansambl LADO je domovina u malom i čuvar je tradicije i običaja hrvatskog naroda. Njegova priča jednako je impresivna kao i njegovi nastupi. Ansambl LADO istinski je biser u svijetu folklora i poznat je po svojoj strastvenoj predanosti očuvanju i promicanju hrvatske folklorne baštine. Njegovi nevjerovatno energični, šareni i emotivni nastupi prenose duboku priču o hrvatskoj kulturi osvajajući pritom srca publike diljem svijeta. Zbog toga ovaj ansambl smatram simbolom hrvatske kulturne izvrsnosti, a on nas čini ponosima na naše korijene i inspirira nas da se povežemo s našom prošlošću i zajedničkom baštinom.

Živimo u izazovnim vremenima kad zbog užurbanog života imamo sve manje vremena. Trudimo se živjeti bolje i postići više nego prijašnji naraštaji. U takvim vremenima velikih promjena tradicija je nešto što se odbacuje, a baština nije nešto što nas zanima. Međutim, tradicija i prihvaćanje baštine kao skupa najboljih trenutaka i najljepših vrijednosti koje su naši djedovi i očevi sačuvali, je možda ipak rješenje za današnje moderne

izazove. Tradicija je svojevrsno obiteljsko stablo pomoću kojega znamo tko smo i što smo. Ona nam jamči osjećaj pripadnosti. Čovjek koji ne zna svoje podrijetlo, izgubljen je i zbunjen. Stoga je važno sačuvati što više toga blaga u kojemu su naši korijeni, povijest, identitet i prenositi ga budućim generacijama.

Nastupi Ansambla LADO podsjećaju me na stihove hrvatskog pjesnika i književnika iz Popova polja Anđelka Vuletića, koji je zapisao sljedeće: „Kad se čovjek vraća u mjesto u komu je proveo djetinjstvo i ranu mladost, u njemu se uvijek neodoljivo javlja potajna želja još jednom živjeti! Čak, ta nada ga – reklo bi se – ne napušta ni onda ako se kojim slučajem, vrati da tu, u tom kraju, umre. I smrt će – vjeruje se – u toplini i blagosti zavičajnog zagrljaja biti samo produžetak, ne kraj.” Svojim nastupima Ansambl LADO produžuje nam život vraćajući nas u toplinu i blagost zavičajnog zagrljaja. Eto, zato volim LADO.

Janja Benić

gastro blogerica



Odrasla sam u Zagorju i jedno sam vrijeme plesala u lokalnom kulturno-umjetničkom društvu zajedno sa svojim sestrama. Folklor je bio velik i važan dio

naših života, a roditelji su bili ti koji su tu ljubav prenijeli na nas. Iako već godinama ne plešem folklor, ljubav prema tradicijskoj umjetnosti i dalje je tu. Zato sam veliki obožavatelj Lada dugi niz godina, a prije sam čak i sanjala da ću zaplesati u tom ansamblu. Volim i pratim rad Ansambla LADO i drago mi je što njeguju našu bogatu tradicijsku baštinu. Voljela bih da su i mlađi naraštaji svjesni tog bogatstva i zato ću uvijek rado i od srca preporučivati njihove koncerte, koje i sama rado posjećujem.

Tea Zupičić

ministar savjetnik, privremeni
otpravnik poslova Veleposlanstva
Republike Hrvatske pri Svetoj Stolici



Očuvanje kulturne baštine jedan je od temelja očuvanja nacionalnog i kulturnog identiteta svakog naroda. Posebice danas u globaliziranom svijetu u kojem živimo, važnost njegovanja svijesti o tradiciji, kulturi, jeziku i umjetničkom naslijeđu – je neprikosnovena. Zahvalni smo na neprocjenjivom bogatstvu hrvatskog kulturnog naslijeđa i na svim baštinicima koji ga promiču, jačajući na taj način hrvatsko nacionalno biće. Zahvaljujem stoga posebno od srca Ansamblu narodnih plesova i pjesama Hrvatske LADO kao vrijednim baštinicima hrvatske kulture. Zahvaljujem

svim djelatnicima Lada na uvijek prekrasnoj suradnji i činjenici da svojom velikom profesionalnošću, visokom kvalitetom umjetničke izvedbe i istinskim zanosom predstavljate bogatu tradiciju hrvatske kulturne baštine i naslijeđa, što vas čini jednim od najboljih ambasadora hrvatske kulture u svijetu.

Dražen Klarić

direktor i glavni urednik Večernjeg lista



Znate onaj osjećaj kad vam duša poskочи od nekog dragog melosa, pokreta ili ritma? Upravo to je ona prva misao kad se sjetim Lada. Svaki odlazak na njihov koncert bogati dušu, vraća u djetinjstvo, mene konkretno u tradiciju Cetinske krajine, ali i na putovanje diljem Lijepe Naše, od pjesama i plesova jadranskih otoka, obale i zaleđa, Istre, Kvarnera, Dalmacije, do sjeverozapadne kajkavske Hrvatske ili panonske krajeve Slavonije, Baranje i Bačke...

Doduše, ponekad mi se čini da su današnje digitalno vrijeme i stil života, apsolutno neopravdano, skloni sve tradicionalno etiketirati kao uteg napretku. Ne misli se pritom na činjenicu da su običaji i mudrost stoljećima građeni, nadograđivani i ugrađivani u identitete naših

predaka, a time i u nas same. Zaboravimo li i zatiremo li tradiciju, ne samo da ne idemo naprijed, nego režemo i vlastito korijenje i kulturu.

Kako službeno navodi Ministarstvo kulture i medija: „Kulturna baština, materijalna i nematerijalna, zajedničko je bogatstvo čovječanstva u svojoj raznolikosti i posebnosti, a njena zaštita jedan je od važnih čimbenika za prepoznavanje, definiranje i afirmaciju kulturnog identiteta.”

Tako je i folklor jedan od čimbenika očuvanja vlastitog identiteta, a na njegovoj vidljivosti i prezentaciji svijetu gordo i sjajno rade profesionalci Lada, spašavaju folklor od izumiranja i u tome imaju punu podršku Večernjeg lista.

Njihova glazba i ples prizivaju slike vremena kada je pjevanje na selu bilo neka vrsta duhovne aktivnosti koja je donosila odmak od zamorenosti jednoličnim radom. Uz zvuk i ples Lada nižu se slike osamljenih pastira koji sviraju na livadama, djevojki koje pjevaju i plešu na prelima u zimskim mjesecima, slike udvaranja, vjenčanja, slike starine...

Evo, baš nedavno u Hrvatskoj je gostovao engleski čembalist i dirigent Julian Perkins, koji spada u one glazbenike koji silaze duboko u odavno zapuštene i zaboravljene rudnike u potrazi za glazbenim draguljima prošlih stoljeća, zbog čega je zaradio nadimak Indiana Jones rane glazbe. Spominjući Perkinsa, prisjetio sam se Ladove izvedbe raritetnog korizmenog programa u katedrali, i pomislio kako i LADO doživljavam poput avanturističkog junaka koji sa svojim stručnjacima od zaborava spašava niz glazbeno-scenskih hrvatskih dragulja

na temelju kojih su realizirali svojih 100 koreografija. Dakle, cijeli je niz doista važnih razloga zašto istinski volim LADO.

Senka Bulić

Intendantica Hrvatskog narodnog kazališta u Varaždinu



LADO pratim odavno, a kao intendantica surađujem na godišnjim koncertima u kazalištu koje vodim. To je ansambl koji je mijenjao moj odnos prema mogućnostima povezivanja tradicionalnog i suvremenog. Spoj talentiranih pjevača i plesača, impresivnih izvođačkih talentata koji, osim plesaćkih i pjevaćkih sposobnosti, imaju i vrlo lucidne glumačke izvedbe. Uvijek donose atmosferu mističnog, iskonskog. LADO nam stvara poseban senzibilitet prema naslijeđu, otvara nove razine interesa i prema prošlosti i prema sadašnjosti. Svaka koreografija je rezultat silne posvećenosti i discipline iz koje kontinuirano stvaraju relevantan program. Ne konzerviraju prošlost, nego je otvaraju prema budućnosti.

- 6. ožujka 2023. *Školski sat s Ladom* – Ansambl narodnih plesova i pjesama Hrvatske LADO, Zagreb
- 16. ožujka 2023. Ferien-Messe Wien – nastup na Sajmu turizma u Beču, Austrija
- 23. ožujka 2023. MÁNE i LADO – Ansambl narodnih plesova i pjesama Hrvatske LADO
- 10. travnja 2023. *Veliko je sad veselje* – uskrсни koncert Ansambla LADO, Bogoslužni prostor bl. Alojzija Stepinca pri zagrebačkoj katedrali, Zagreb
- 11. travnja 2023. Zejtun, Malta – nastup povodom izložbe Hrvatska nematerijalna kulturna baština na UNESCO-ovim listama
- 12. travnja 2023. Zejtun, Marsaxlokk, Malta – nastup u sklopu festivala povodom procesije San Girgor
- 13. travnja 2023. Zejtun, Malta – *Hrvatska nematerijalna kulturna baština na UNESCO-ovim listama*
- 14. travnja 2023. LADO I 'ŠLASK' – bazilika svetog Ivana Lateranskog – uskrсни koncert u Rimu, Italija
- 15. travnja 2023. LADO I 'ŠLASK' – bazilika Sant'Andrea della Valle – uskrсни koncert u Rimu, Italija
- 19. travnja 2023. *Veliko je sad veselje* – uskrсни koncert, crkva Presvetog Trojstva, Otočac
- 20. travnja 2023. *Veliko je sad veselje* – uskrсни koncert, crkva svetog Roka, Virovitica
- 21. travnja 2023. *Veliko je sad veselje* – uskrсни koncert, crkva svetog Josipa, Slatina
- 22. travnja 2023. *Veliko je sad veselje* – uskrсни koncert, crkva Presvetog Trojstva, Slavonski Brod
- 27. travnja 2023. Okrugli stol predstavljanja Mađarske akademije plesne u mjetnosti (MTE), Institut Liszt – Mađarski kulturni centar Zagreb
- 5. svibnja 2023. Nastup Alana Kanskog i Stjepana Večkovića u Osnovnoj školi Augusta Cesarca, Krapina
- 10. svibnja 2023. LADO – nastup *Ladarke* za Ured predsjednika Republike Hrvatske, plato ispred Hrvatskog narodnog kazališta u Zagrebu
- 15. svibnja 2023. *Školski sat s Ladom* – Ansambl narodnih plesova i pjesama Hrvatske LADO, Zagreb
- 16. svibnja 2023. LADO – Plesni koncert, Sportska dvorana Gornji Kneginec, Kneginec
- 20. svibnja 2023. LADO – Plesni koncert, Bosanski kulturni centar Kantona Sarajevo, Sarajevo
- 21. svibnja 2023. *Veliko je sad veselje* – uskrсни koncert, katedrala Marije Majke Crkve, Mostar
- 22. svibnja 2023. LADO – Plesni koncert, Hrvatski dom Hercega Stjepana Kosače, Mostar
- 24. svibnja 2023. LADO – Plesni koncert, Gradsko kulturno središte, Metković
- 25. svibnja 2023. Borna Šercar's Jazziana Croatica feat. LADO, Hrvatski dom Split
- 31. svibnja 2023. Orkestar Ansambla LADO – Hageum Ansambl, Zagrebački solisti i Orkestar Ansambla LADO,

- koncert u Koncertnoj dvorani Vatroslava Lisinskog, Zagreb
- 2. lipnja 2023. Deveti modul DV Špansko, nastup solista, Ansambl narodnih plesova i pjesama Hrvatske LADO, Zagreb
- 5. lipnja 2023. *Školski sat s Ladom* – Ansambl narodnih plesova i pjesama Hrvatske LADO, Zagreb
- 6. lipnja 2023. LADO – Plesni koncert, Sportska dvorana Novska
- 7. lipnja 2023. Ansambl LADO – Plesni koncert, Dom sportova Delnice
- 21. lipnja 2023. Svjetski dan glazbe s Ladom, atrij Muzeja grada Zagreba
- 1. srpnja 2023. *Ladom po svijetu (LADO na Mažurancu)* – Plesna dvorana Ansambla LADO, Zagreb
- 2. srpnja 2023. *Ladom po svijetu (LADO na Mažurancu)* – Park braće Mažuranić, Zagreb
- 5. srpnja 2023. *Ladom po svijetu* – Centar za cjeloživotno učenje i kulturu Bjelovar, Bjelovar
- 7. srpnja 2023. *Ladom po svijetu* – Malo rimsko kazalište, Pula
- 13. srpnja 2023. *Ladom po svijetu* – Tvrđava sv. Mihovila, Šibenik
- 15. srpnja 2023. *Ladom po svijetu* – Trg glumaca, Zagvozd
- 21. srpnja 2023. Borna Šercar's Jazziana Croatica feat. LADO – Live at Like Lika Festival – Gradski park, Otočac
- 6. rujna 2023. Orkestar Ansambla LADO – Gradska knjižnica, Krapina – nastup Alana Kanskog i Stjepana

- Večkovića u sklopu promocije knjige LADO – *Hrvatska tradicijska glazbala i sastavi*
- 10. rujna 2023. Solisti Ansambla LADO – nastup za zatvaranju Croatia Film Festivala u Riveside Theatreu, Sydney, Australija
- 12. rujna 2023. Solisti Ansambla LADO – nastup na otvorenju izložbe Hrvatska nematerijalna kulturna baština na UNESCO-ovim listama (EMZ), Canberra, Australija
- 21. rujna 2023. Borna Šercar's Jazziana Croatica feat. LADO – Live at Pučko otvoreno učilište Gospić
- 22. rujna 2023. Borna Šercar's Jazziana Croatica feat. LADO – Live at Providurova palača Zadar
- 27. rujna 2023. *Ladom po svijetu* – Gospodarski centar, Osijek
- 29. rujna 2023. *Ladom po svijetu* – Sportska dvorana, Lipik
- 1. listopada 2023. *Ladom po svijetu* – Koncertna dvorana Vatroslava Lisinskog, Zagreb
- 3. listopada 2023. Ansambl LADO – kraći nastup u Etnografskom muzeju u Zagrebu
- 5. listopada 2023. Ansambl LADO – nastup za kompaniju Turkish Airlines povodom obljetnice poslovanja u Hrvatskoj – Zagreb, Hotel Esplanade
- 6. listopada 2023. *Ladom po svijetu*, plesna dvorana Ansambla narodnih plesova i pjesama Hrvatske LADO, Zagreb
- 20. listopada 2023. Ansambl LADO – nastup u sklopu 90. obljetnice rada i

- djelovanja Caritasa Zagrebačke nadbiskupije, Hrvatsko narodno kazalište u Zagrebu, Zagreb
- 27. listopada 2023. *Školski sat s Ladom* – Ansambl narodnih plesova i pjesama Hrvatske LADO, Zagreb
- 30. listopada 2023. Ansambl LADO – nastup u sklopu dodjele nagrada Zlatna kuna 2023. Hrvatska gospodarska komora, Hrvatsko narodno kazalište u Zagrebu, Zagreb
- 6. studenog 2023. *Drmeš, kolo, polka, zurka* – Svečani godišnji koncert Ansambla LADO – HNK u Varaždinu, Varaždin
- 8. studenog 2023. *Drmeš, kolo, polka, zurka* – Svečani godišnji koncert Ansambla LADO – Sportska dvorana, Đurđevac
- 10. studenog 2023. *Drmeš, kolo, polka, zurka* – Svečani godišnji koncert Ansambla LADO – Hrvatsko narodno kazalište u Zagrebu, Zagreb
- 11. studenog 2023. *Drmeš, kolo, polka, zurka* – Svečani godišnji koncert Ansambla LADO – Hrvatsko narodno kazalište u Zagrebu, Zagreb
- 16. studenog 2023. *Drmeš, kolo, polka, zurka* – Svečani godišnji koncert Ansambla LADO – Sportska dvorana, Pisarovina
- 21. studenog 2023. *Drmeš, kolo, polka, zurka* – Svečani godišnji koncert Ansambla LADO – KD Vatroslav Lisinski, Zagreb
- 23. studenog 2023. *Školski sat s Ladom* – Ansambl narodnih plesova i pjesama Hrvatske LADO, Zagreb

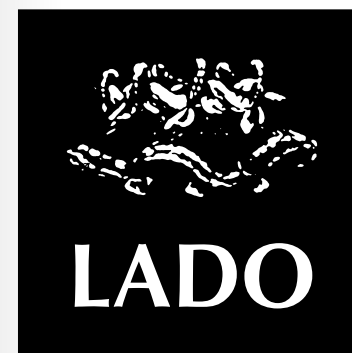
- 28. studenog 2023. *Drmeš, kolo, polka, zurka* – Svečani godišnji koncert Ansambla LADO – Koncertno-kazališna dvorana Ivana Brlić Mažuranić, Slavonski Brod
- 30. studenog 2023. *Drmeš, kolo, polka, zurka* – Svečani godišnji koncert Ansambla LADO – Kodály Centre, Pečuh, Mađarska
- 11. prosinca 2023. *Skupno braćo zapjevajmo* – božićni koncert, Novska
- 12. prosinca 2023. *Skupno braćo zapjevajmo* – božićni koncert, Marija Gorica
- 15. prosinca 2023. *Skupno braćo zapjevajmo* – božićni koncert, Wiesbaden, Njemačka
- 16. prosinca 2023. *Skupno braćo zapjevajmo* – božićni koncert, Frankfurt, Njemačka
- 17. prosinca 2023. *Skupno braćo zapjevajmo* – božićni koncert, Mainz, Njemačka
- 20. prosinca 2023. *Skupno braćo zapjevajmo* – božićni koncert, bazilika svetog Antuna Padovanskog, Zagreb
- 21. prosinca 2023. *Skupno braćo zapjevajmo* – božićni koncert, katedrala Uznesenja Blažene Djevice Marije na nebo, Varaždin



Lado
75
LADO

LADO *na Mažurancu*

● Festival ansambla LADO | Srpanj 2024.



[LADO Instagram](#)
[LADO Facebook](#)



KONČAR



Večernji list





www.lado.hr



